V A T R A

FOAIE ROMÂNEASCĂ DE OPINIE ŞI INFORMAŢIE

Mai-Iulie 1967 XVII,2 78 FREIBURG-Germania

N° 106 Kirchstr.68

LA ANIVERSAREA LEGIUNII

S'au scurs patru decade de când Corneliu Codreanu a înfiinţat,cu alţi patru studenţi,Mişcarea Legionară,punând-o sub protecţia Arhanghelului Mihail.Noua formaţie se desprindea din mişcarea lui Cuza.Nu venea cu o doctrină,ci cu o hotărîre: aceea a primatului românesc,care urma să se exprime prin tot ce a strălucit neamul nostru în istorie.Virtuţile autohtone,"dilatate" la maximum,ar fi fost să împodobească,buchet,sufletul legionarului.Exemplarele cele mai reuşite ar fi constituit "elita",cu rosturi de conducere.

Valorificând bunele însuşiri,Mişcarea avea să meargă "de mână" cu Cel ce le sădise în suflete,prietenă cu închinătorii Lui,duşmană hulitorilor - "pe teren", deci,adversară comuniştilor atei,dar şi necomuniştilor corupţi,călcători ai voii Sale.Dacă experienţa reuşea,România ar fi fost ca o grădină.E cel mai frumos,adevăratul,idealul naţionalism: a creşte tu,fără să scazi pe altul,fără să păgubeşti pe cineva.Vecinul,dacă îi pare rău,n'are decât să te imite...

Dar experienţa a eşuat: "Mişcarea a înflorit -spunea chiar Căpitanul- ca un piersic iarna".Ca să reuşească,ar fi trebuit ca ţara să aibă în cap măcar oameni normali.Pe-atunci ea era însă pe mâna unui Carol al II-lea,a Lupeascăi,a unui Călinescu,ca să numim numai simboalele.Şi coaliţia căpuşilor a fost mai tare.

Trei au fost loviturile ce-au hotărît de soarta Legiunii.Prima puternică sguduitură: moartea lui Moţa.Aproape decisivă a fost asasinarea lui Corneliu Codreanu,de unii socotită chiar lovitura de graţie; ca om chibzuit ce era,şi ştiind că nu-i etern,el pregătise însă o serie de elemente care să-i urmeze: acestea au fost şi ele răpuse,la zece luni în urmă,speranţa ultimă înmormântându-se la 22 Septembrie 1939.Căpeteniile cruţate s'au îngrijit să-şi demonstreze singure nivelul,când au pupat mâna iudei din sinistra cârdăşie pentru asasinarea şefilor şi camarazilor,consimţind pe impostor în postul Căpitanului.

Oameni de credinţă,au mai rămas; dar,fără "motor",vasul n'a mers.Fenomenul s'a verificat întotdeauna în istorie.Ce s'a ales de imperiul lui Alexandru Macedon,la moartea lui? Care a fost moştenirea lui Napoleon,la cădere? In Italia trăiesc încă fascişti,cari au deţinut posturi chiar foarte înalte,dar fascismul s'a dus; partidul,care-şi trage încă voturi din prestigiul lui Mussolini,vegetează - şi îşi târăşte agonia,fără glorie,şi fără greutate în viaţa ţării,cât vor mai exista nostalgici să-l voteze.In Germania,unde deasemeni mai trăiesc din foştii demnitari nazişti,e şi mai rău.

Există,desigur,nişte legionari curaţi,cu cele mai bune intenţii.Aşa sunt,şi aşa vor muri.Dar de o "mişcare",cum ar pretinde-o numele,nu mai poate fi vorba. Cine se îndoieşte,sau vrea să-şi facă o ideie de cum stăm,n'are decât să măsoare distanţa dintre altarul lui Codreanu şi alcovul lui Sima,dintre "Axa",sau "Cuvântul" lui Nae Ionescu şi "Orientările" lui Papanace: mai trebuie,oare,ceva?...

Sigur,virtuţile's aceleaşi,neamul acelaşi,aria lui geografică aceeaşi; dar, ele,aceleaşi erau,de veacuri,şi înainte de Codreanu.Şi aşa vor fi până se va ivi un nou "profet",capabil să le insufle viaţă.Iar noi rămânem cu nostalgia unor tinereţi cu aripi,fără să renegăm nimic.Dar şi fără să ne lăsăm pradă unor aventurieri,cari,în timp ce ne evocă,cu vorbe de untdelemn,oameni şi vremi ce ştiu că ne sunt scumpe,mai mult decât în suflete şi'n ochi ne scormonesc în buzunare...

Privim înapoi,cu melancolia pe care va fi simţit-o Goga,la Ciucea,în Aprilie 1938,pe vremea ultimei arestări a lui Corneliu Codreanu:

Şi cum sub tâmpla mea fierbinte,
O lume veche-mi reînvie,
Nu câte-au fost îmi vin în minte,
Ci câte-ar fi putut să fie...

Petre Vălimăreanu

"ASTĂZI,Vineri 24 Iunie 1927(Sfântul Ioan Botezătorul),ora 10 seara,se înființează Legiunea "Arhanghelul Mihail",sub conducerea mea.Să vină în aceste rânduri cel ce crede nelimitat.Să rămână în afară cel ce are îndoieli.Fixez ca şef al gărzii dela Icoană pe Radu Mironovici".

"...Păziţi-vă pe voi şi pe copiii de azi şi de mâine ai neamului românesc,şi ai oricărui neam din lume,de această racilă îngrozitoare: mişelia.Toată inteligenţa,toată învăţătura,toate talentele,toată educaţia nu ne vor servi la nimic,dacă vom fi mişei.Învăţaţi pe copiii voştri să nu întrebuinţeze mişelia nici în contra prietenului şi nici în contra celui mai mare duşman al lor.Căci nu vor învinge, ci vor fi mai mult decât învinşi,vor fi striviţi.Nici în contra mişelului şi a armelor lui mişeleşti să nu întrebuinţeze mişelia,pentru că de vor învinge nu va fi decât un schimb de persoane,mişelia va rămâne neschimbată.Mişelia învinsului va fi înlocuită cu mişelia învingătorului.În esenţă,aceeaşi mişelie va stăpâni peste lume.Întunericul mişeliei din lume nu poate fi alungat prin alt întuneric, ci numai prin lumina pe care o aduce sufletul viteazului,plin de caracter şi de onoare".

Corneliu Zelea Codreanu

N'AM SĂ MAI PLÂNG... de Iordache Nicoară

M'aplec peste ani şi-mi răsare
Tot basmul iubirii amare,
Sufletul tău,ars de melancolii,
Cerul tău lipsit de bucurii...

Te-aud cum mă rogi sbuciumată
Să nu te mai văd niciodată,
Să nu-ţi mai trimit albe flori de dor,
Ce,uitate,se închid şi mor...

N'am să mai plâng iubirea dusă,
N'am să mai plâng pe amintiri;
Acum nimic nu mă mai doare,
Sunt creangă ruptă,grea de floare;
N'am să mai plâng iubirea dusă,
Cu cei din urmă trandafiri...

Târziu te-ai întors obosită
Din ţara de vis pustiită,
Dar,la ţărmul trist,nu mai fluturau
Mânile ce-atunci ţi se'nchinau:

Murise de lung' aşteptare
Tot basmul iubirii amare;
Mai rămâne 'nalt,peste ani târzii,
Valul unei calde duioşii...

&& La 4 Mai s'a născut,în Germania,a treia odraslă a familiei Spânachi: Ion.-

&& La 15 Iulie a avut loc la Bruchsal(Germania),căsătoria tânărului C.Bogdan.-

+ La Bucureşti a încetat din viaţă dr Ion Nandriş,bucovinean,luptător naţionalist,fratele dlui prof.Grigore Nandriş dela Londra.

+ La 30 Ianuarie s'a stins pe neaşteptate,la Viena,Max Rachberger,austriac din Ţară,fost preşedinte al Asociaţiei Refugiaţilor din România,vechi abonat al Vetrei şi... foarte bun român.Soţia e ploeşteancă,fetele vorbesc bine româneşte.

+ La 15 Aprilie a murit,la Sibiu,Nicolae Colan,fost episcop de Cluj timp de 21 ani(1936-1957),şi 10 ani mitropolit al Ardealului.Era,dacă nu ne înşelăm,ultimul arhiereu din seria de dinainte de ocuparea ţării.La 11 Iunie a fost înscăunat succesorul său,Nicolae Mladin,fost profesor la Institutul Teologic din Sibiu.-

+ Românul viu,care a fost George Racoveanu,s'a stins,cu totul pe neaşteptate, în cea mai luminată vreme: dimineaţa,a doua zi de Paşti,la 1 Mai.A fost înmormântat la Freising,unde trăia de vreo două decenii.Se născuse în Crăgueştii Mehedinţilor,acum 67 de ani.A trăit din plin febra Marei Uniri; n'a rămas nesimţitor nici la "chemarea vremii",ci a mers cu generaţia sa,trăgând apoi,fără să murmure, ponoasele neşansei.Teolog şi gazetar,fost redactor la "Cuvântul",pe care l-a şi condus "în exil",a susţinut viguros,cu un sarcasm ce îi era specific,"oltenesc", tot ce-a crezut că-i de folos.A iubit viaţa,ardea de dorul ţării.Un "chef",era prilej de anecdote,uneori piperate,de glume,dar mai ales de doinit("Că furnica de-i furnică.."),de amintiri despre Căpitan,despre Nae Ionescu,despre "Popa Nae" (Popescu),profesorul de Istorie a Bisericii Române dela Teologie.Dar roaderea, care nu cruţă niciun exil prelungit,şi-a arătat şi-aci efectele,în atitudini de neînţeles,la niveluri mult deosebite de cele cu care ne obişnuise în sprinteneala unei prelungite tinereţi - fapt ce-i rărise şi colaboratorii: ultimul număr al gazetei,l-a scris aproape singur.Cu George Racoveanu,mort la câteva luni după Arsene,exilul pierde încă una din publicaţiile,şi-aşa puţine,de dreaptă linie românească.La înmormântare,4 Mai,au slujit preoţii Boldeanu şi D.Popa; cuvântări au ţinut mons.Bârlea,gen.Gheorghe,dr I.V.Emilian şi preot V.Boldeanu.

+ La Roma s'a stins,în vârstă de 81 ani,la 10 Mai 1967,părintele Bonaventura Morariu,din Ordinul Fraţilor Minori Conventuali,fost profesor,director spiritual, paroh,rector la diferite colegii,ministru provincial şi asistent general al Ordinului - şi foarte bun român.Se născuse la Hălăuceşti(Roman),şi ţinea de Provincia "Sf.Iosif" din ţară.Revista noastră pierde,cu vrednicul preot,un distins cititor - şi sprijinitor.Pie Jesu Domine,dona ei requiem sempiternam!

+ La începutul lui Iunie s'a stins,la Säckingen(Germania),d-na Renowitz,bucovineancă,soacra d-lor av.Mircea Orendovici şi dr.Mardarie Popinciuc.

&& Pr.D.Em.Popa a slujit,la biserica "Sf.Mihail" din vechiul cimitir din Freiburg,în toate zilele din "săptămâna mare",denii.La slujba Învierii au participat, pe lângă localnici,refugiaţi din Franţa,Elveţia şi nordul Germaniei.N'a lipsit nici acum toaca.La prânz,şi după,mulţi s'au adunat pe terasa înflorită a cunoscutului restaurant de pe dealul din Kirchzarten.

&& Duminică 28 Mai,pr.D.Popa,ajutat de corul din Freiburg,a oficiat,la biserica Sf.Nicolae/am Gasteig din München,Sf.Liturghie,urmată de parastasul organizat de Asociaţia locală a Românilor pentru George Racoveanu,St.Brăileanu,Tiberiu Dragoş,Virgil Ionescu,Gh.Cârsteanu,pr.Vasiloschi,col.Alexandrescu,Czesnikowski, Feraru,Horia Rădulescu,C.Simionescu,V.Himcinschi,Ciornei,Vlădăreanu,Leonte,Gallin, Gr.Manoilescu,Oltea Spânachi,Mirodotescu,Roşu,Leocadia Teuşan,Maria Prato,Suck, Tonegaru,Kavanian,Niculescu,Papazian,Angela Zotta,Bulbuc,Ion Bucur,Gigi Bădulescu, pr.Bărbat,Adamicu,Crişu Axente,Ponta,Krebs,Protopopescu,V.Florescu,prof.Ionică, Cristi,pr.Cojocaru,Luţă,c-dor Mureşanu,N.Dianu,Mihai Codreanu,Caraivan,pr.Lucaci, Andrei Costin,Bodoc,Antoniu,Osterried,dr.Florescu,Bratteler,Corneliu Georgescu.

&& Implinirea unui an dela moartea neobositului preot Vasiloschi a readunat la Düsseldorf,Duminică 9 Iulie,peste o sută de credincioşi,veniţi,cu toată vacanţa,din toate părţile Germaniei.Slujba au săvârşit-o 4 preoţi: D.Em.Popa,un ucrainean,un sârb,un rus,ajutaţi de corul din Freiburg,condus de dra dr Thorgerd Birkholz,şi având,printre "copiii de altar",îmbrăcaţi în "odăjdii",pe Radu Miron,care a spus şi Crezul,şi Florinuţ Spânachi.Apostolul l-a citit studentul Ion Cicală. Au mai participat dna Antoinette Bodisco,dna şi dr Octavian Buhociu(cu Constantin şi Ileana),dna şi dr Paul Miron(cu Andrei şi Nina),Rodica şi Aurica pr.Popa,părintele Maură,Romulus Opriş,dna şi ing.Valeriu Dobrescu,drele Orendovici,dr Vălimăreanu,Caranfil Spânachi,dna şi Avram Macarie,Gh.Acrivu,Ştefan Tiu,dna şi dl Behme, dna şi dl Şerban,Piciorgros,dna Veleanu,etc. Părintele Vasiloschi odihneşte de câtva timp lângă fiica sa Oltica,adusă de vreo două luni dela alt cimitir.

&& S'au împlinit,în Mai,50 de ani dela apariţia dela Fatima(Portugalia),când Maica Domnului a spus: "Dacă cererea mea va fi ascultată,Rusia se va converti şi va fi pace.Altfel,o propagandă nelegiuită va răspândi în lume erorile sale,suscitând războaie şi persecuţii.Mulţi creştini buni vor fi martirizaţi,Sf.Părinte va avea mult de suferit,mai multe naţiuni vor fi nimicite".La serbările semicentenarului au participat 3 milioane de credincioşi,cu munţi de lumânări("pământul e literalmente acoperit cu un strat de doi centimetri de ceară topită",scrie "L'Aurore" din 15 Mai),arcuri de triumf,tone de flori,regi şi prinţi,drapele,etc.,şi însuşi Paul al VI-lea.

Vizita Papei la Fatima,în ţara "dictatorului" Salazar,a alarmat pe unii şefi africani,doritori să "libereze" Angola şi Mozambicul de.. urgia portugheză.Şi totuşi,dacă în Africa s'au făcut crime,acestea au fost tocmai în ţările "liberate", din Congo până în Sudan,unde arabii au măcelărit câteva sute de mii de negri,botezaţi.Cât despre sclavie,ONU a descoperit c'ar fi existând cel puţin 2 milioane de robi,cari se vând şi se revând,dar nu în Angola şi Mozambic,ci în prea civilizatele ţări liberale ce se cheamă Abisinia,Algeria,Yemen,Sudan,până în Pakistan, toate protejate de prea luminata "conştiinţă universală"...

&& Padre Pio dela Pietralcina(Italia),unicul preot catolic ce a primit "stigmatele" lui Isus,a împlinit,la 25 Mai, 80 de ani.Din cauza continuei pierderi de sânge,şi a rigurosului trai călugăresc,respectat "la sânge",celebrul capucin italian e atât de slab,încât Papa l-a autorizat -privilegiu unic în istoria Bisericii- să facă Sf.Liturghie,pe care o slujeşte zilnic,aşezat şi nu în picioare.La slujbele sale vin mii de pelerini,din toate părţile lumii.

&& "Le Régional de Cosne" publică,la 17 Iunie,"L'agonie bessarabienne",versuri de Traian Miron.-

&& Asociaţia Culturală Română din Hamilton/Canada a organizat la 13 Mai,Sâmbătă,sărbătorirea zilei de Zece Mai.După cuvântul de salut al preşedintelui G.Diaconov,a urmat un Te Deum,oficiat de P.S.Trifa cu preoţii Uşeriu şi Zelea.Conferinţa în englezeşte: C.Magirescu; în româneşte,P.Lucaci,redactorul ziarului "America".La programul artistic,şi-au dat concursul: dl Matei Hojbotă,cu o evocare; au cântat Simion Câmpeanu,Doina Margan,Ion Ardelean(Kitchener),Cristina Stan(Hamilton),Voica Jurca(New York); din fluer,Marsha Szczerba(Stoney Creek); saxofon,Ştefan Ciotlos(Toronto); jocuri,echipele din Kitchener şi N.York; recitări,Petru Atnagea(Toronto): "Rugămintea din urmă",şi George Bălaşu(Hamilton): "Rugăciune",de Aron Cotruş.S'a ales,dintre 13 tinere,"Miss România".

La banchet au mai participat un reprezentant al primului ministru Pearson,ministrul Lucrărilor Publice din Ontario,Ray Connell,primarul oraşului,Victor Copps, judecătorul John Grudeff(Toronto),preşedintele Blocului Antibolşevic,dr Besclipnic,avocatul Emil Lenko(Hamilton),reprezentanţi ai Uniunii şi Ligii,ai grupurilor etnice,presă,televiziune,radio.Balul a avut orhestra românească a prof.Walter Scholtes.Paralel s'a putut vizità o expoziţie conţinând: artă populară românească, colţul Orei de Radio şi operele pictorilor români locali: Elaine Dumitru,Elisabeth Lightfoot,George Barbu,Şt.Ciotlos.Totul s'a terminat cu cuvântul de încheiere al dlui farmacist George Bălaşu,secretarul Asociaţiei,şi al comitetului organizator al reuşitei serbări,- "sufletul jertfelnic al acestei măreţe manifestări", cum ne scrie un prieten de acolo.-

&& "The Globe and Mail" din Toronto/Canada scrie,la 5 Iunie,foarte elogios de compatrioata noastră Marina Crilovici,care,la recentul "Festival mondial" de muzică din Montreal,la care s'au prezentat 33 de concurenţi,a luat premiul I.

&& Guvernatorii statelor americane Michigan şi New York au lansat de Zece Mai câte o proclamaţie de solidaritate cu neamul românesc,iar fostul vicepreşedinte Nixon şi-a exprimat speranţa că Românii "se vor bucura din nou de libertăţile fireşti ale omului".

&& Faţă de tot soiul de "manifestaţii",organizate de defetismul interesat,un căpitan de pompieri,Raymond Gimmler,a avut şi el ideia să organizeze o manifestaţie cetăţenească,de susţinere morală a luptătorilor din Vietnam.Iniţiativa a avut darul să prilejuiască manifestarea adevăratelor sentimente ale poporului american: Sâmbătă,13 Mai,pe marea arteră de circulaţie Fifth Avenue din New York au defilat,timp de 9 ore,peste 250.000 de persoane,din toate straturile.Manifestaţia a fost filmată,iar plata transmiterii la televiziune a oferit-o marea organizaţie sindicală a docherilor.Filmul a fost trimis generalului Westmoreland,comandantul forţelor americane din Vietnam,ca să-l arate soldaţilor.Câtiva neţăsălaţi au încercat să deranjeze defilarea,dar cu singurul rezultat,apreciabil de altfel,că au putut constata beneficiile unei societăţi organizate: fără prezenţa poliţiştilor,cari i-au scos din mâinile mulţimii,praful s'ar fi ales şi de plete,şi de păduchii din ele...

&& Televiziunea germană a arătat,la 20 Iunie,pe pianistul"sovietic" Victor.. Herescu(pe semne vreun "moldovean" din republica lui Bodiul),într'o reprezentaţie la Konstanz,- iar a doua zi,la Bonn,pe cântăreţul"român" Ludwig Spiess,născut la Bucureşti - şi care,în adevăr,se exprima rău în nemţeşte...

&& In seara de Drăgaică,Sâmbătă 24 Iunie,legionarii dela München s'au reunit întru amintirea a 40 de ani dela întemeierea Legiunii.Au avut şi oaspeţi dela Freiburg.S'au cântat vechile imnuri: printre ele,"Sfântă tinereţe legionară"... In acelaşi timp,s'au reunit şi partizanii dlui Sima,să preamărească ziua în care Corneliu Codreanu a proclamat primatul virtuţilor morale,condiţie indispensabilă pentru ridicarea unui om,şi a unui neam... Legionarii din München aveau,faţă de camarazii împrăştiaţi aiurea,un privilegiu unic: unicul supravieţuitor,în lumea liberă,din cei Cinci fondatori,trăeşte la doi paşi de capitala Bavariei: puţini, cum erau,cu trei maşini ar fi ajuns în mai puţin de o oră la Erding,ca să prezinte personal,dlui Gârneaţă,omagiile cuvenite.Dar asta n'a venit nimănui în minte.

Aşa fiind,morţii s'au bucurat de şi mai puţină preţuire: la parastasul de a doua zi,săvârşit de părintele Popa,pentru fondatorii decedaţi: Codreanu,Moţa şi Corneliu Georgescu,nu s'au mai prezentat nici jumătate din participanţii din ajun; a venit,în schimb,dl general Ion Gheorghe.

&& Se anunţă că generalul De Gaulle va face în toamnă,după vizita în Polonia, o vizită la Bucureşti.-

Auzeam,când eram mic,o anecdotă,a cărei "morală" devine foarte actuală examinând inevitabilele efecte ale politicei de minciuni oportuniste a"comuniştilor". Se zice că un avocat,ca să fie mai sigur de "câştig de cauză",şi-a învăţat clientul,un biet cioban,să facă "pe prostul" şi,la orice întrebare i-or pune juzii,să răspundă invariabil: "i-hî!".În adevăr judecătorii,crezându-l anormal,au renunţat să-l mai condamne; dar când avocatul,la ieşire,s'a luat după el să-şi ceară onorariul,ciobanul i-a răspuns,şi lui,ce-l învăţase: "i-hî!"...

Niciodată şi nicăeri nu s'a făcut atâta caz de nobilele noţiuni ce îndrumează viaţa unei societăţi civilizate,ca în lumea ocupată de banda "comunistă": libertate,dreptate,frăţie,egalitate,toate cuvintele frumoase au fost zilnic vânturate în toate şedinţele obligatorii,pentru îndobitocirea robilor şi înşelarea străinilor slabi de înger.Dar socoteala din târg mai niciodată nu se loveşte cu cea de acasă,încât nobilele noţiuni au intrat definitiv în sângele supuşilor,cari pretind acum,nici mai mult nici mai puţin,decât şi aplicarea lor.Aşa se face că basarabenii noştri,tot auzind că's.. liberi,se gândesc foarte serios să-şi împlinească dorul inimii,întorcându-se la fraţii lor din România.

Faptul,care a alarmat,fireşte,pe semănătorii de vânt,e denunţat de însuşi starostele pus de Moscova peste basarabeni,coada de topor Bodiul,precum vedem în "Le Monde" din 16 Martie,- care afirmă că "partizani ai reunirii Basarabiei cu România duc acolo deschis o campanie care sfidează primejdiile ce aceasta comportă pentru ei".Bodiul e însă de părere că "Basarabia n'a făcut niciodată parte din teritoriul statului român",iar perioada 1918-1940 "n'a fost decât o ocupaţie"; "copiii noştri şi generaţiile viitoare trebue să ştie -a spus el,la şedinţa din 13 Februarie- că părinţii lor nici nu-şi imaginău existenţa posibilă în afara Rusiei... E regretabil că unele fapte istorice nu sunt decât puţin cunoscute de marile mase.De-aci urmează că unii cad uşor sub efectul unei propagande care îi dezorientează".Condamnând "liniştea şi pasivitatea" celor ce ascultă această"propagandă",Bodiul ia şi măsuri imediate,înlocuind pe şeful secţiei de propagandă, românul Barbulat,cu rusul Konstantinov şi făcând apel la "savanţi calificaţi" să arate,"obiectiv",cum stă treaba cu trecutul Basarabiei.La apelul său a răspuns, cu obişnuita obiectivitate bolşevică,un oarecare "Tzaranov",că "în realitate Basarabia n'a fost niciodată un teritoriu românesc.Ea a fost eliberată de sub jugul turcesc în 1812 şi a intrat în teritoriul rusesc cu 47 de ani înainte de formarea statului român".În treacăt trebuie însă remarcat,după aceste aiureli ale "savantului" normist,şi un meritat bobârnac dat de el slugoilor din ţară,cari azi fac pe patrioţii,dar pe cari "savantul" lui Bodiul îi arată aşa cum au fost întotdeauna: unelte ale Moscovei,chiar contra propriei lor patrii: "Comitetul central al partidului comunist din România -zice "Tzaranov"- salutase în 1940 liberarea Basarabiei şi unirea cu marea familie a popoarelor sovietice ca un act de restabilire a dreptăţii istorice,călcată în picioare de boerii şi capitaliştii români în 1918,ca un act realizând aspiraţiile poporului moldovenesc".Care popor moldovenesc,precum se ştie,n'a avut niciodată aspiraţie mai sfântă decât să-şi pună capul între mângâietoarele labe ale ursului...

Cu sfiala de a nu poseda integritatea "obiectivităţii ştiinţifice",gen Tzaranov,pe care doar academiile sovietice o garantează,dar încurajaţi de faptul că apelul n'arată că s'ar limita doar la savanţii conformişti din marea închisoare sovietică,vom interveni şi noi cu câteva "fapte istorice",însă nu pentru "marile mase"basarabene,care le simt în sânge,ci pentru tovul Bodiul personal,de vreme ce se arată aşa de rău informat.Prezentul număr i-l vom trimite la Chişinău.E scris în româneşte,dar dacă tovarăşul Bodiul ştie numai.. moldoveneşte,poate va găsi,în toată republica sa,basarabeană şi transnistriană,pe careva în stare să i-l traducă...

Mai întâi: de unde vine numele de Basarabia? Şi ce căutau Basarabii prin sudul.. "Republicii Moldoveneşti"? Ce nume avea Basarabia până la 1812? poate,cumva,altul decât restul ţării,cu care făcea un singur corp şi Stat,adică Moldova? Vorbeau locuitorii ei altă limbă decât restul moldovenilor - şi al tuturor Românilor? Aveau altă lege? alt port? alte obiceiuri? Pe unde vegetau ruşii,la 1392,când Roman Vodă era "Domn al ţării Moldovei dela munte până la mare",adică până la Cetatea Albă? Unde se află Nistrul,pe ale cărui maluri Ştefan cel Mare zidea şi repara cetăţi? Diaconul rus Zosima,vrând să se plimbe,prin 1420,la Constantinopol,plăteşte vama la trecerea Nistrului,care "e graniţa Moldovei".Mergând spre Caffa,la

1421,cavalerul francez Guillebert de Lannoy ajunge la Cetatea Albă,"unde locuesc genovezi,români şi armeni",dar nici urmă de rus! La Chilia,în ţara sa(şi nu pe pământ rusesc),se întâlneşte Alexandru cel Bun,la 1424,cu Ioan al VIII-lea Paleologul,împăratul Bizanţului.Pe-atunci,ruşii pupau încă,prin ceţurile nordului,mâna hanului tătarilor... Ambasadorul lui Ştefan,Ion Ţamblac,vorbeşte la 8 Mai 1478, în senatul Veneţiei,de Chilia şi Cetatea Albă -ambele aflate azi pe mâna căpcăunilor- ca de "cele două cetăţi ale mele",care "sunt toată Moldova": la 1484,turcii le cuceresc nu.. dela ruşi,ci dela Moldoveni.Dela Moldoveni iau şi Tighina, la 1538.Pentru recucerirea cetăţilor pierdute s'au străduit Iacob Eraclid,Ioan Vodă cel Cumplit,Aron Vodă,ba chiar oşti ardelene şi muntene,cu Andrei Barcsai şi Mihai Viteazul.Acesta,când a anexat Moldova,la 1600,a urmărit pe Ieremia Movilă până la Hotin: trecuse cumva,fără să-şi dea seama,în.. Rusia?

Alexandru Mihailovici al Moscovei -al acelei Moscove aşa de scumpă tovarăşului Bodiul,prevede,în tratatul din 1656 cu Gheorghe Ştefan,că "teritoriile şi cetăţile pe care Turcul le-a rupt dela Moldova,ca Cetatea Albă,Chilia,Tighina şi Bugeacul vor fi recucerite de Marele Duce şi restituite principatului Moldovei pentru totdeauna".Citatul îl luăm dela Iorga,un istoric care,chiar de-o fi necunoscut în republica lui Bodiul,carte,măcar cât Ţzaranov,ştia şi el.. Dacă cei doi "moldoveni" ar şti şi.. româneşte,l-ar putea citi chiar în original! Ciudat numai că moldoveanul Iorga,scriind româneşte,era convins că scrie în limba maternă; nu era la curent,se vede,cu cercetările ştiinţifice ale"partidului" dela Chişinău..

După răul exemplu al lui Mihailovici,şi fără să fi consultat părerile istoricе ale Bodiului,Petru cel Mare arată şi el,în tratatul cu Cantemir,1711,că "graniţele principatului Moldovei sunt cele fixate de drepturile sale vechi.. marcate prin fluviul Nistru,Cameniţa,Tighina cu tot teritoriul Bugeacului,Dunărea,Muntenia,marele Ducat al Transilvaniei şi teritoriul Poloniei": exact limitele Moldovei istorice! De ce-or fi vorbind,cei doi monarhi,când menţionează Nistrul,de graniţa Moldovei şi nu de a.. Turciei? şi de ce n'or fi ţinut pentru ei Moldova,dela Carpaţi la Nistru,cât se'ntindea,dacă locuitorii ei n'aveau mai aprigă dorinţă decât să se alipească.. Moscovei? "Descălecătorii",Dragoş şi Bogdan,veneau ei cu adevărat din Maramureş?. sau cumva.. dinspre Kiev? O fi ştiind tovarăşul Bodiul că ruşii au atins Bugul abia la 1774,şi Nistrul numai la 1792?

La 1812 ruşii au anexat deci,cu forţa,o jumătate de Moldova,la răsărit de Prut,şi au numit-o Basarabia.Ei zic că au liberat-o de "jugul turcesc"(mania rusească,de a tot "libera" pe alţii,anexându-i,e arhicunoscută).Atunci de ce n'au restituit-o,îndată ce restul Moldovei a devenit independent? "Cinstea" politicei ruseşti este însă aceeaşi,fie că-i ţaristă,fie"comunistă".Constituţia lui Lenin a înscris autodeterminarea,dar popoarele ce-au îndrăsnit să facă uz de ea au plătit-o destul de scump.

Contra răpirii Basarabiei,a protestat Domnul Moldovei.Ba a protestat şi al Munteniei.Românitatea Basarabiei n'au putut-o tăgădui nici ruşii.Sovietele au mers până la întemeierea unei "republici moldoveneşti"chiar dincolo de Nistru,unde sunt mase româneşti.Nesselrode,cancelarul Rusiei,notă,în 1848,dorinţa Românilor "de a constitui,sub numele de regat daco-român,un nou Stat,la formarea căruia ei invită pe fraţii lor din Moldova,Bucovina,Transilvania şi Basarabia".Scriitorul rus Svinin scria îndată după rapt,1816,că "locuitorii autohtoni din această regiune sunt Moldoveni sau Români,cari sunt descendenţii coloniştilor romani". Egunoff,alt rus,arată,la 1868,că "Basarabia era supusă aceluiaşi regim de guvern ca Moldova,din care făcea parte integrantă.Prin urmare nici istoria,nici documentele istorice asupra Basarabiei nu pot să nu vorbească de Moldova.Astfel e imposibil a vorbi de administraţia Basarabiei până la anexarea ei la Rusia fără a vorbi de Divanul Moldovei": al Moldovei,tovarăşe Bodiul,nu al.. Turciei! Profesorul Casso,fost ministru rus,vorbeşte,în 1912,de ţăranul român,ai cărui strămoşi,"dacii romanizaţi,au populat dela Carpaţi până la Nistru locurile indicate sub numele de Solitudo Getarum".Scriitorul rus Afanasieff-Ciujbincky spune,la 1863,că populaţia Basarabiei "se compune din Moldoveni cari nu ştiu deloc ruseşte"!

De atestările germane,italiene,franceze,etc,nu ne mai ocupăm: ele sunt unanime de partea adevărului; dar şi cu cele ruseşti,care recunosc,cinstit,românitatea Basarabiei,s'ar putea umple volume.Plecând dela constatarea că Basarabia e un teritoriu "câtuşi de puţin rusesc",scriitorul rus Tikhomiroff arată,la 1886,că "ambiţia ţarului a creiat acolo pentru Rusia o cauză de complicaţii internaţionale" şi că "Rusia se va grăbi -e aproape sigur- să redea Românilor acest teritoriu". De imperativul restituirii sunt convinşi şi alţii.Vorbind de "poporul român din

Basarabia",generalul rus Kuropatkin,fost ministru de război,prevede,în 1910,că "în viitor,fie pe căi paşnice,fie în urma unui război,unitatea poporului român e inevitabilă".Până şi ambasadorul,sovietic,Krestinski,declara,în chiar anul creierii "republicii moldoveneşti",1924,la conferinţa ruso-română dela Viena,că "guvernul Uniunii Sovietice nu susţine câtuşi de puţin teza drepturilor istorice ale Rusiei asupra Basarabiei".Şi ce să mai spunem de însuşi Marx,care critică aspru Rusia pentru răpirea "Basarabiei româneşti"!

Dar dacă nici dreptul etnic,nici cel istoric,nici ura populaţiei nu justifică acest rapt,el este pe deplin justificat de dreptul forţei,în mare cinste fie la ţarişti,fie la sovietici.Dar Rusia,care stă pe un vulcan de crime şi de nedreptăţi,are picioarele de lut: descompunerea nu poate fi departe.La revenirea Basarabiei nu s'ar mai opune,atunci,decât.. "ştiinţa" lui Bodiul şi a lui Tzaranov, lipsită şi ea de competentul sprijin al miliţiei: putea-va tăvălugul vrerii celor 3 milioane de Români basarabeni să treacă şi peste acest.. obstacol?

Radu Cornăţeanu

BUCOVINA de Duiliu Zamfirescu

La o tufă de sulfină
Car cu patru boi
S'a oprit şi ţi se'nchină
Bucovină,Bucovină,
Leagăn de eroi.

Ţi se'nchină,că se duce
Nevoiaşul car,
Către valea dela cruce,
Unde omul o s'apuce
Drumul spre hotar.

Ah,Ştefane Voevoade,
Scoală din mintean,
Că duiumul de noroade
Inima din el i-o roade,
Bietul pământean.

Scoal'şi buciumă-ţi feciorii
Din Homor la Reni,
Sună să răsune norii,
Să-ţi deştepte roşiorii
Dela Răsboeni.

Şi la muche te arată,
Fioros pe sur,
Prinde-ţi paloşul din spată
Şi'nvârteşte-te odată
Roată împrejur.

Alei,Doamne,dă de frânge,
Frânge dela brâu,
Că noi plugurile-om strânge
Şi-om mai semăna prin sânge
Ghindă'n loc de grâu.

&& Mihailov,"reacţionarul" profesor iugoslav,a fost iarăşi judecat şi,natural, condamnat: pentru vina de a dori mai multă libertate în "progresista" sa ţară.De această condamnare n'a auzit,desigur,liga drepturilor omului.N'a auzit nici Russell.Nici Sartre.Nici chiar ONU.Când or citi-o în VATRA,o să dea de dracu Tito...

&& "Liberalizarea" merge cu paşi decişi în ţările robite.Astfel,dacă în România sunt rău văzute -şi urmărite- fustele scurte şi frizura à la Beattles,iar fumatul în localurile publice s'a interzis,- Polonia,Cehoslovacia şi Ungaria au interzis episcopilor catolici să participe de Rusalii la pelerinajul dela Mariazell (Austria),unde fuseseră invitaţi."Guvernul" Germaniei ocupate nu s'a lăsat nici el mai prejos,refuzând viza episcopilor ce voiau să participe la sfinţirea "bisericii împăcării" dela Dachau.Seku Turé,preşedintele comunist al Guineei,face şi el ce vede la mai vechile "democraţii populare" din Europa: astfel,el a poruncit celor 73 de preoţi albi să părăsească ţara,irevocabil,până la 1 Iunie.Rămaşi fără călăuze,preoţilor negri nu le mai rămâne decât să predice proaspeţilor credincioşi crezul partidului,difuzat de radio Conakry.Iată o strofă: O,partid democrat guinean,binecuvântat e numele tău! Tu eşti veşnic,căci tu eşti tatăl independenţei! Tot poporul se luminează de idealul tău! O,partid democrat guinean...

&& In "America",15 Iunie,citim un apel al camaradului Humiţă pentru ajutarea Israelului.În acest scop,dsa anunţă înfiinţarea unui comitet român american,"constituit cu singurul scop de a ajuta cauza unui popor care a suferit dealungul istoriei lui frământate; totodată,în adevărată tradiţie creştină românească,să arate înţelegere umană pentru cei necăjiţi,mai ales că în Israel s'au aşezat mulţi foşti cetăţeni români".Nu recentul conflict îl preocupă pe camaradul Humiţă,care vrea doar "a stabili o tradiţie sănătoasă de consideraţie şi preţuire a unui Stat nou care este în curs de a-şi stabili o identitate remarcabilă între neamurile lumii.Rolul Comitetului Român American de Ajutor Israelului se limitează la promovarea acestei idei".Nu-i de închipuit ca dl Humiţă să fi luat nobila iniţiativă fără consimţământul,ba chiar sugestia,dacă nu porunca şefului său Sima; sigur e însă că,insistând în aşa de umane preocupări,nu poate ajunge decât foarte departe: şi-a ales bine calea.

&& Primul ambasador,după război,al României în Germania,e Constantin Oancea, 38 ani,specialist în agricultură şi economie("Die Welt",17 Mai).La prezentarea scrisorilor de acreditare,era în frac...

&& La adunarea comunistă dela Carlsbad,24 Aprilie,au participat căpetenii din 24 de ţări; printre ele găsim San Marino sau Irlanda,nu însă România şi Jugoslavia.A participat însă Bulgaria,- al cărei şef,Jifkov,primit ceva mai înainte la Bucureşti cu mari onoruri,discutase cu Ceauşescu proectul,rău văzut de Sovietici, al unei confederaţii balcanice.

Ordinea de zi prevedea "securitatea europeană",- care s'ar putea rezuma,dată fiind spaima ciolovecilor,în eterna împărţire şi dezarmare a Germaniei; şeful italian,Longo,a găsit totuşi răgazul să elogieze enciclica "Populorum progressio", care zice-se c'ar fi entuziasmat mult pe tovarăşi.Şi pentrucă,3 zile mai înainte, "coloneii" dela Atena tocmai dezamăgiseră speranţele de bolşevizare a Greciei, Brejnev a mai cerut retragerea flotei a VII-a din Mediterană.. Acordul a fost,ca de obicei,perfect.Atât de perfect,încât conferinţa s'a terminat cu o zi înainte de cum se prevăzuse.Ca pretext al anticipării,Brejnev a adus oportunitatea de a participa la înmormântarea nefericitului astronaut,col.Komarov.La această înmormântare ceruseră permisul să participe,cum e uzanţa în lumea civilizată,doi astronauţi americani; dar muscalii au refuzat,zicând că înmormântarea e o chestiune "de politică internă",în care aşa dar nimeni n'are dreptul să se amestece,fiind Moscovia un stat suveran şi independent...

&& În "Uniunea",Dec.1966,dl Mihăilescu,şeful UARGului,recunoaşte că "situaţia materială a Bibliotecii pe anul 1966 se prezintă foarte gravă.Din cauza proceselor intentate împotriva instituţiei noastre.. bilanţul pe 1966 s'a soldat cu un deficit de 8.000 mărci.. Aceste procese ne-au pricinuit nu numai grave pierderi de prestigiu al obrazului românesc peste hotare,dar ne-au impus fără vrerea noastră cheltueli grele,care până în clipa de faţă au rămas descoperite.Şi aici ne îngăduim a face iar apel la compatrioţii noştri pentru a ne ajuta să ieşim şi din acest impas.. Suma strânsă până acum -pentru casă- se apropie de 50.000 mărci, dacă promisiunile primite se vor respecta de către generoşii donatori".

Dintre "generoşii donatori" unii au început,însă,să cam deschidă ochii,cum rezultă clar din unele scrisori primite.Procesele,când ai dreptate,nu prea se pierd - şi,în tot cazul,n'au putut cauza,singure,enormul deficit de 8000 mărci! De altă parte,cheltuelile cauzate de acţiuni necugetate ar trebui suportate de vinovat,personal,şi nu de Instituţie! Cât despre "gravele pierderi de prestigiu al obrazului românesc peste hotare",e cel puţin ciudat să auzi un psedat al boxului dând vina pe un proces,- de care,în definitiv,puţină lume a auzit,în timp ce propriile "gesta" sunt cunoscute pe mapamond...

&& Informat că Vatra Românească "e bine administrată,că proprietăţile din cuprinsul ei sunt îngrijite,că românii sunt bine primiţi,că pe aria ei sunt câmpuri de vară pentru tineret şi întâlniri anuale ale românilor de pe continentul american"; că ea "a continuat să rămână un centru de regăsire sufletească a celor vârstnici,iar pentru generaţiile tinere,născute pe pământul american,o oglindă a vetrei din care au purces părinţii sau bunicii lor"; şi cum,pe de altă parte,P.S. Victorin "este mult prea preocupat de problemele spirituale ale Episcopiei,de cercetarea parohiilor şi credincioşilor,de îmbogăţirea materialului educativ şi cultural bisericesc,de asistenţa religioasă a unor comunităţi româneşti răzleţite de ordinea bisericească sau părăsite de păstorii lor sufleteşti",iar "prin firea şi educaţia sa,P.S.Victorin dă întâietate planului spiritual al activităţii sale",- deşi,"la ora actuală,Episcopia Misionară Ortodoxă Română din America dispune de toate probele pentru a-şi dovedi dreptul de proprietate asupra Vetrei","P.S.Sa consideră că,atâta vreme cât Vatra continuă să servească în principal scopului pentru care a fost creată,nu există niciun motiv de a întreprinde o acţiune pentru schimbarea actualei administraţii,niciun motiv de întristare sau îngrijorare. Dimpotrivă".- Ar fi greu de găsit o mai perfectă ilustrare a fabulei cu vulpea şi cu strugurii! Din două,una: ori părintele Anania,redactorul "Credinţei",din care am reprodus cele de mai sus,nu-i chiar aşa de "dăştept" cum se spune,ori are o foarte proastă părere despre inteligenţa abonaţilor săi...

&& "Deschideţi-vă larg uşile.. tuturor românilor cari vă calcă pragul.. Faceţi să înflorească iarăşi.. tradiţionala ospitalitate românească" - ne îndeamnă Horia Sima,într'un număr din publicaţia sa.Căci,după cunoscutul caz Costin,se pare că,în adevăr,mulţi români nu mai voiau să audă de musafiri...

&& Joi 25 Mai s'a ţinut la "Europäischer Hof",în München,adunarea anuală a filialei Societăţii Academice Române din Germania.

CRONICA PESIMISTULUI

* Criza din Orientul Mijlociu.- Noul conflict dintre Israel şi arabi poate fi considerat pozitiv, din punctul nostru de vedere, care e anticomunist şi antirusesc, sub o sumedenie de aspecte. -În primul rând, fiindcă a dat o nouă lovitură, cu toată întâlnirea dela Glassboro, politicii de "destindere", adică de înmormântare a speranţelor româneşti de eliberare. Orice criză de acest fel -cum au fost blocul Berlinului, Corea, Ungaria, Cuba- are darul de a-i trezi pe Apuseni la realitate, convingându-i, măcar pentru o altă bucată de vreme, că lozinca "convieţuirii paşnice" e o excrocherie, fiindcă Rusia nu a renunţat niciodată la planurile sale de expansiune imperialistă în toată lumea, bazându-se pe partidele comuniste şi pe aşa zise "mişcări de eliberare". -În al doilea rând, şi mult mai important, e faptul că s'a produs, cu această ocazie, o gravă fractură între comunism şi ebraism. Cine trăeşte, ca noi, în Occident, şi-a putut da seama, dacă a avut ochi să vadă, în ce încurcătură s'au găsit şi se găsesc partidele comuniste, care-şi au "vârfurile" împănate de evrei. Cei mai mulţi dintre socialiştii şi radicalii, care secondau, ca evrei sau ca filosemiţi, iniţiativele şi campaniile de propagandă ale Cremlinului, s'au separat de astă dată de comunişti şi au lansat petiţii şi apeluri în favoarea Israelului şi împotriva lui Nasser şi a prietenilor săi sovietici. Nu ştim, evident, cât va dura acest divorţ, dar e pozitiv faptul că, poate pentru întâia dată pe scară atât de vastă, complotul comunist contra lumii libere nu mai poate conta pe atotputernicul suport evreesc. -În al treilea rând, e îmbucurător că a fost bătut, încă odată, un aliat al ruşilor, ca ineptul Nasser, tipic reprezentant al "dreptei" politice, care sare din lac în puţ: ca să scape de "colonialismul" occidental, se aruncă în braţele unui colonialism mult mai rapace şi exploatator. -În fine, poate fi considerată pozitivă, într'un fel, şi desvăluirea imensei forţe ebraice într'o serie de ţări apusene, în care această problemă nu prea se simţea până acum. Guvernele acestor ţări, din considerente economice sau umanitare sau de alt gen, ar fi vrut să se menţină neutre în conflictul dintre Israel şi arabi. N'a fost chip, fiindcă opinia publică, manevrată de presă, de radio, de televiziune, unde personalul evreesc e considerabil, graţie şi ajutorului comunist, a presat asupra guvernelor respective, constrângându-le să ia poziţie în favoarea guvernului dela Tel Aviv. Revelarea acestei enorme forţe de presiune, care a pus pe gânduri multă lume, se va putea dovedi folositoare mâine, în alte împrejurări. -Un avantaj i-a revenit şi României din conflictul arabo-israelian. Poziţia adoptată de guvernul dela Bucureşti a fost salutată cu multă satisfacţie de presă, şi de radio-televiziunea din Occident, pentru motivul indicat mai sus. Şi se ştie că unul din motivele de bază pentru care Apusul şi în special Statele Unite nu mai susţin cu convingere lupta de eliberare a popoarelor robite e teama că, răsturnate regimurile comuniste, se va declanşa, ca în Ungaria după revolta din 1956, persecuţia antisemită. Poate că Ceauşescu, cu ştiinţă sau nu, a obţinut un certificat de bună purtare în faţa anumitor cercuri omnipotente, care mâine ar putea fi folosit (gândiţi-vă, de pildă, la chestiunea Transilvaniei: pentru faptul că Ungaria, urmându-i pe ruşi, s'a pus de partea arabilor, s'ar putea să fi pierdut multe simpatii în presa internaţională...). -Faţă de aceste aspecte pozitive ale crizei din Orientul Mijlociu, ne putem permite să încheiem cu o butadă, şi nu e deloc necesar să spunem din ce anume sursă provine. La presupunerea cuiva că Nasser ar putea învinge, interlocutorul replică, prompt, că ultima bătălie pe care egiptenii au câştigat-o e cea din "Aida"...

&& Anticolonialism.- Enciclica "Populorum Progressio", fără a fi câtuşi de puţin ceea ce propaganda comunistă a vrut să facă din ea (dar e păcat, totuşi, că anumite pasaje se pretează acestor utilizări), are, neîndoios, accente anticolonialiste. De legitimitatea şi de ilegitimitatea colonialismului am mai vorbit în aceste pagini. Dar fiindcă ne-am ocupat mai sus de Egipt, vine spontan întrebarea: oare canalul de Suez, pe care Nasser îl închide şi deschide după plac, e de conceput că l-ar fi realizat vreodată arabii, dacă n'ar fi intervenit geniul, tehnica, capitalul şi chiar mâna de lucru occidentală? În fond, arma supremă, de care dispune astăzi dictatorul dela Cairo, i-a fost pusă în mână tot de "colonialiştii" occidentali. De aceea şi în condamnarea "colonialismului" se impun discriminări şi o judecată mai echilibrată.

* Criminali de răsboi.- Se publică în momentul de faţă, în America, o serie de documente secrete din arhiva personală a fostului Secretar de Stat James Byrnes. Dintr'unul din ele rezultă că la conferinţa aliată dela Teheran, din Decembrie 1943

1943,Stalin şi Roosevelt au ciocnit paharele şi s'au felicitat reciproc pentru masacrarea,fără proces,a 50.000 de ofiţeri germani.E uşor de închipuit ce trebue să fi fost,în acele momente,în ochii preşedintelui american,dacă până chiar sanguinarul Stalin s'a mirat de "setea de sânge" a conmeseanului! În toată povestea urmăririi şi pedepsirii,la aproape un sfert de veac,a "criminalilor de răsboi", ceea ce trezeşte indignarea şi durerea nu e atât faptul în sine,cât discriminarea care se face între "criminalii" cari au câştigat şi cei cari au pierdut răsboiul. Această discriminare injustă şi odioasă anulează orice valoare şi sens moral al condamnărilor care continuă.

* Davai ceas.- O notă a agenţiei Tass din 17 Iunie semnalează şi deploră că soldaţii israelieni i-au maltratat pe prizonierii egipteni,ajungând până a le fura chiar ceasurile(multe dintre ele de provenienţă rusească,în realitate venind de mai departe: dela popoarele subjugate din estul Europei,pentru care eliberarea sovietică coincide încă,în amintire,şi cu furtul sistematic al ceasurilor).Cine ştie dacă,luptând în armata Israelului,vreun evreu din România nu va fi reuşit să-şi recapete,în acest fel,ceasul furat de ruşi în 1944-1945?

* "Pacifism rusesc".- Presa internaţională a şi început să reia motivul"pacifismului" sovietic,după convorbirile dela Glassboro dintre Johnson şi Kosighin. În realitate,nu de pacifism e vorba,ci de "realism".Cremlinul a încercat o aventură,aşa cum a încercat,în alte timpuri,în Coreea,în Grecia,la Berlin,în Cuba; când a văzut că aventura eşuiază,s'a retras,şi a început să le surîdă din nou americanilor."Realismul" Moscovei e echivalent cu frica.Dacă marii granguri ruşi ar fi siguri că pot învinge,n'ar mai fi nici "realişti" şi,cu atât mai puţin, "pacifici".

* Maiorescu reabilitat.- I-a venit rândul,la Bucureşti,şi lui Titu Maiorescu. După ce ani de zile n'au făcut decât să-l înjure şi să-i critice opera,reperiştii şi-au adus aminte de alt Maiorescu,care poate fi considerat părintele culturii româneşti moderne,şi i-au organizat comemorări oficiale,patronate de UNESCO,la împlinirea a o sută de ani dela apariţia primului număr din "Convorbiri Literare" şi a cincizeci de ani dela moartea fondatorului "Junimei".E comică situaţia anumitor studioşi occidentali de literatură românească română,cari,în anii trecuţi, ca să facă plăcere regimului dela Bucureşti,l-au negat sau diminuat pe Maiorescu, fără să bănuiască că la Bucureşti criteriile se schimbă repede,din motive tactice.

* "Ureche surdă".- În organul simist(atenţie la echivoc!) "Ţara şi Exilul", citim că nu e corect ca anumiţi domni coexistenţialişti "să continue să facă ureche surdă" la nu mai ştim ce exigenţă.A parte maltratarea nemiloasă a limbii române,obişnuită,se vede,la grade,nouă ni se pare că,aşa cum nu trebuie vorbit de frânghie în casa spânzuratului,n'ar trebui să se pomenească de "ureche surdă" în gazeta comandantului...

Dragoş Măgureanu

&& Filosoful Bertrand Russell are oroare de bombe.De câte ori i se pare că aude vreun sgomot asemănător,semnează un apel.Se spune că n'a fost mereu aşa."Rivarol" arată că în 1944,când,în omagiu doctrinei amiralului Harris,de a masacra populaţia civilă pentru a demoraliza pe luptătorii de pe front,a fost măcelărită populaţia mai multor oraşe din Germania,- episcopul anglican de Chichester şi lordul Halifax,profund impresionaţi de dezastrul pricinuit de bombardarea Hamburgului,au cerut în Parlament să fie cruţate cartierele fără instalaţii militare: din darea de seamă a şedinţei,se vede lămurit că.. umanitaristul Russell a refuzat să voteze moţiunea.De unde se vede că există bombe bune şi bombe rele - aşa cum există filosofi buni,şi răi...

Russell,se ştie,a instituit,la Stockholm,un ciudat "tribunal",să judece pe preşedintele Johnson pentru "crimele de război" din Vietnam.Dar,acordând azil acestui soi de "tribunal",Suedia şi-a găsit beleaua: căci alţii ar vui,acum,să instituie,tot la Stockholm,un fel de "contra-tribunal",care să judece crimele lui Ho Ci Minh; iar alţii,în fine,ar vrea să judece,tot în capitala Suediei,crimele de război şi contra umanităţii ale Uniunii Sovietice...

&& S'au împlinit,la 20 Mai 1967, 40 de ani dela primul sbor fără escală peste oceanul Atlantic: New York - Paris, 5.800 chilometri în 33 ore,29 minute şi 30 secunde.Avionul se află expus în Smithsonian Institute din Washington.Colonelul Lindbergh are acum 65 de ani şi trăeşte,retras,în Statele Unite.

KONRAD ADENAUER

Cotropită dela răsărit şi apus,devastată,cu milioane de morţi şi dispăruţi, de refugiaţi şi alte milioane de robi târîţi spre toate siberiile,cu edificiile la pământ,fabricile,câte mai rămăseseră,demontate şi confiscate ca pradă de război,cu savanţii capturaţi şi duşi în laboratoarele învingătorilor,teritoriul ciopârţit,impusă la despăgubiri de miliarde,sub apăsarea vinei,exagerată şi intens exploatată,a lagărelor de exterminare,peste tot şi toate planând umbra sură a furcilor dela Nürnberg,- Germania,cât a mai rămas din ea,călăuzită de un Om forjat pe potriva greutăţii vremurilor,s'a ridicat iarăşi,curat "ca din pământ", uimind cu vitalitatea ei o întreagă omenire.

Konrad Adenauer se trage dintr'o familie relativ modestă,dar cu mare forţă de caracter.Tatăl său,caporal în lupta dela Sadowa,e rănit grav şi,propus la avansare,refuză,pentrucă logodnica sa n'avea zestrea cerută pentru căsătoria cu un ofiţer.. Fiul e decis,"autoritar",nu numai în politică."La masă -povesteşte una din fiicele sale- copiii sunt complet liberi să vrea.. tot ce doreşte tatăl lor". Primar în Köln,e destituit de nazişti în 1933,ca democrat,şi de englezi în 1945, ca.. filofrancez.Era un pro-occidental convins!

Când Adenauer,la 15 Septembrie 1949,a luat cârma guvernului,în Germania apuseană funcţionau încă cele trei zone: americană,engleză şi franceză.Dar în curând aliaţii începură să-şi dea seama de gravitatea pericolului comunist; blocarea Berlinului şi războiul din Coreea nu făcură decât să le deschidă ochii asupra importanţei Germaniei în dispozitivul de apărare.Fu invitată să-şi facă armată,zonele de ocupaţie se desfiinţară la 5 Mai 1955,Germania liberă redeveni Stat suveran.

Sub presiunea evenimentelor,şi de groaza de a vedea diviziile germane aliate cu americanii,cari vorbeau de un război preventiv contra Rusiei,Stalin trimite la 10 Martie 1952 la Bonn o notă,în care propunea: reunificarea şi independenţa Germaniei,din care foştii aliaţi urmau să se retragă într'un an; ţara să aibă armată,şi toţi cetăţenii,chiar foştii nazişti,să fie egali în drepturi; în schimb, trebuia să se declare neutră,şi să recunoască frontierele orientale,stabilite la Potsdam.A fost unica serioasă ocazie de reunificare a Germaniei.Dar Adenauer,credincios Occidentului,şi neîncrezător în sinceritatea propunerilor sovietice,refuză.Că ele erau serioase,Ruşii au arătat-o în 1955,evacuând în exact aceleaşi condiţiuni Austria.Primul voiaj al lui Adenauer în străinătate fu,atunci,la Moscova; dar sovieticii,depăşit momentul culminant al crizei,n'au reînoit propunerea.Voiajul a avut,totuşi,două importante rezultate: liberarea unui mare număr de prizonieri,şi reluarea relaţiilor diplomatice.

Pro-occidentalismul lui Adenauer n'a fost însă răsplătit.Comunitatea defensivă europeană -CED- a căzut din vina opoziţiei parlamentului francez.În locul ei a apărut NATO,dar cu aceasta s'a ivit şi "pactul dela Varşovia".Cu Kennedy,tendinţa de destindere ruso-americană a crescut.Adenauer refuzase să trateze,pe spatele Occidentului,unificarea ţării,dar acum America şi Franţa tratau cu Rusia pe seama Germaniei,recunoşteau statusquo,ba chiar se angajau s'o ţină dezarmată.În Septembrie 1958,Adenauer e la Colombey pentru înţelegerea cu De Gaulle; dar acesta recunoaşte linia Oder/Neisse; în 1960,Adenauer "se spovedeşte" la Ioan al XXIII-lea,Papa ascultă însă surîzând,şi tace: se terminase era Adenauer,începea aceea a lui Agiubei şi a lui Podgorny.În aceste condiţiuni părăsea el guvernul, după mai bine de 14 ani,la 15 Octombrie 1963.Când murea Adenauer,cancelarul Kiesinger discuta tocmai,în consiliul de miniştri,chestiunea ne-proliferării armelor atomice.Dar şi murind,acum câteva luni(la 91 de ani!),a mai făcut un ultim serviciu patriei,dând ocazie lui Johnson să discute cu şeful guvernului german spinoasa problemă,şi să reia contactul cu De Gaulle.

Alături de De Gasperi,Adenauer rămâne o mare figură politică a Europei de după război.A luptat pentru o Germanie unificată într'o Europă unită,constituită, dar n'a apucat să vadă nici una nici alta.O Europă tare ar fi un pas hotărîtor spre liberarea părţii ei răsăritene; o Germanie puternică e şi pentru ţările noastre o speranţă de eliberare,lupta ei e lupta noastră,ne aflăm în aceeaşi barcă, ea însăşi având de liberat atâtea teritorii de sub povara cnutului.Dar unificarea ei,şi liberarea ţărilor robite nu's de gândit cât timp Rusia rămâne în picioare. De numele lui Adenauer rămân legate,însă,importante înfăptuiri: "miracolul german", împăcarea,istorică,a popoarelor german şi francez,împăcarea cu Israelul... Naţiunea germană a avut,în dezastrul ei,providenţa unui om de excepţie,care a refăcut grădina din ruini.Spre binele - nu numai al ei...

Alexandru Ţuluca

&& Cam în acelaş timp cu părintele Uşeriu,scria păr.Graţian Radu,la 15 Aprilie 1966,patriarhului Marina,şapte pagini cu aceleaşi implorări de a nu turbura viaţa bisericească a Românilor americani.Constatând că administraţia ţării,după ocupaţie,"e formată din trei categorii de elemente: indivizi streini de sângele neamului,indivizi dela periferia societăţii(s'au văzut deţinuţi de drept comun scoşi din puşcării şi puşi în diferite funcţii) şi oportunişti de toată mâna", sfinţia sa indică la ultima categorie,în legătură cu asaltul asupra compatrioţilor din America,pe mitropolitul Moisescu al Moldovei,episcopul Arăpaş al Aradului, răposatul episcop Andrei Moldovan,arhiereul Antim Nica,foştii călugări Glicherie Moraru,Nestorian Cicală şi,mai de curând,Anania Bartolomeu,ultimul în serie fiind episcopul Victorin Ursache.Faptul a fost posibil,pentrucă "după 23 August 1944, data cea mai nefastă a istoriei româneşti,autoritatea Bisericii nu s'a mai putut exercita în toată libertatea; ea a fost supusă unui riguros control al puterii invadatoare şi regimului de teroare instaurat de ocupant"; în aceste condiţiuni, "eforturile pe care le face 'Biserica mamă' -care în vremuri normale s'a interesat foarte puţin de fiii ei răsleţiţi în lume- ca să menţină aci -în America- un cap de pod,le face forţată de partidul comunist; el are nevoie de comunităţile bisericeşti pentru a-şi strecura mai uşor agenţii,a-şi răspândi mai uşor propaganda şi a-şi aduna mai lesne informaţiile".Dacă l-ar preocupa în adevăr fericirea oamenilor,"guvernul" moscovit din ţară ar avea atâtea de făcut acasă: să respecte libertăţile Omului,desfiinţând colhozurile,acele blestemate cazărmi ale mizeriei.. să ceară ruşilor Basarabia şi Bucovina,precum şi repatrierea tuturor deportaţilor din Siberia.. să înceteze teroarea,desfiinţând lagărele de muncă forţată,de concentrare şi de reeducare.. să dea libertate Bisericii"."Astăzi -încheie părintele Graţian- este Izvorul Tămăduirii.Dela Domnul,Doftorul Doftorilor,cer ca să tămăduiască Neamul românesc şi întreaga lume de nemiloasa tiranie marxistă; iar dela Prea Fericirea Voastră,neobositul luptător pentru pace,cer ca semn de pace,unul singur: Acela de a ne lăsa în pace!"

Cum însă patriarhul nu poate face ce vrea,inimoasa scrisoare a părintelui Graţian a rămas,caşi a păr.Uşeriu,fără rezultat.Pentru captarea Românilor americani, "guvernul" impus la Bucureşti are două puternice atuuri: politica de "coexistenţă" a Washingtonului cu comunismul şi.. rudele din ţară.Primul,va dispare când conducătorii Statelor Unite îşi vor fi julit capul de toate pragurile vicleneı "coexistenţe"; celălalt,e mai dificil de combătut...

&& "Ziua Muncii",1 Mai,s'a petrecut la Moscova cu obişnuitul tam-tam militar, cu care Rusia caută să intimideze lumea liberă.Dar comunismul promisese,parcă,libertate,egalitate,înbunătăţirea condiţiilor de trai,- nu defilări,tancuri,bombe atomice.E bine să amintim că această sărbătoare a muncii n'a fost instaurată de bolşevici,căci cu 31 de ani înainte de venirea lor la putere în Rusia,1 Mai s'a celebrat,la 1886,în Statele Unite,iar după 3 ani,congresul dela Paris al Internaţionalei Socialiste a decis această zi ca sărbătoare internaţională a muncii.Comunismul,ca să se vădească adevărată mişcare muncitorească,ar fi trebuit să depăşească cuceririle muncitoreşti existente la afirmarea lui: ziua de 8 ore de muncă, săptămâna de 40 ore,diferite asigurări,etc.Ruşii au venit însă cu alt soi de "cuceriri": munca "voluntară",glonţul în ceafă,confiscarea pământului,istovirea prin foame şi munci extenuante,legarea de locul muncii,robirea şi jefuirea ţărilor la îndemână,etc.De aceea nu se va repeta niciodată îndeajuns că "comunismul" e cea mai mare excrocherie din istorie!

&& "Imediat ce am eşit dela Jilava,unde am stat închis mai bine de două luni -"evocă" dl Papanace- am început să mă ocup de procesul Nicadorilor.Aveam toată libertatea,fiindcă pe timpul când eram încarcerat la Jilava,fusesem concediat din slujba ce o aveam la Stat".Articolul ar vrea,chipurile,să se ocupe de Doru Belimace; însă,vorba lui Eminescu: Iar deasupra tuturora - Va vorbi vreun mititel, Nu slăvindu-te pe tine.. Lustruindu-se pe el - Sub a numelui tău umbră...

&& Cultura denunţurilor dela Freiburg nu s'a lăsat intimidată de rezultatele negative ale eforturilor sale.Ultimul în serie acuză VATRA că nu-şi arată editorul şi responsabilul de conţinut; dar şi acest denunţ a avut soarta celorlalte. Ne putem însă închipui greaţa autorităţilor germane,care erau în drept să presupună alt nivel de preocupări la nişte oameni cu ţara pe dric!...

&& "Bire" ne asigură că "învierea neamului românesc va veni aşa cum a înviat şi Cel ce a fost crucificat cu 1967 ani în urmă": adică,chiar din faşă...

CALENDAR NAȚIONAL

2 Mai 1764: Se naște, în Breslau, Friedrich von Gentz, secretarul lui Ion Caragea, recomandat de Metternich. A scris, între altele: "Dépêches inédites du chevalier de Gentz aux hospodars de Valachie", 3 volume. Moare la 9 Iunie 1832, lângă Viena.

4 Mai 1903: Moare, în București, Alfons-Oscar Saligny, chimist; în laboratoriul Eforiei Spitalelor Civile și al Monetăriei Statului, născut la Focșani (1853).

9 Mai 1820: Se naște în Polonia, la Radziwilov, diplomatul rus Nicolas Carlovici de Giers, de neam suedez, fost consul la Iași și București, ministru de Externe, căsătorit cu o Cantacuzinoaică, nepoata lui Gorciacov. Moare la Petersburg, 14.1.1895.

10 Mai 1866, seara, prințul Carol constituie primul său guvern: 4 moldoveni (Lascăr Catargiu și Petre Mavrogheni, conservatori, general Ion Ghica (dreapta moderată), Dem. Ghica (centru), și 3 munteni: Ion Brătianu (liberal), C.A. Rosetti (extrema stângă) și Ion Cantacuzino (centru).

11 Mai 1765: Se naște, în Johannismühle, cartograful Johann-Georg Lehmann. A fost de 5 ori în Ardeal. Scrie: "Reise von Pressburg nach Hermannstadt (Sibiu) in Siebenburgen". Moare la Dresda, 6 Sept. 1811.

11 Mai 1849: E împușcat, la Cluj, Ștefan-Ludwig Roth, rectorul gimnaziului săsesc din Mediaș (unde se născuse, 1796), și preot, prieten cu Pestalozzi, susținător al drepturilor Românilor din Ardeal. Studiase la Tübingen și Yverdon.

12 Mai 1962: Moare, la Marigny (Franța), profesorul elvețian Eugen Pittard. A fost de mai multe ori în România, despre care a publicat zeci de articole.

14/26 Mai 1866: Camera votează Prințului Carol o listă civilă de 100.000 galbeni; dar el renunță la 40.000 pentru primul an; în Iulie, renunță la alți 12.000.

16 Mai 1877: Moare, la Napoli, diplomatul englez David Urquard, fost luptător pentru independența Greciei, secretar de ambasadă la Constantinopol. A publicat: The mystery of the Danube, 1851; Progress of the Russia in the West, 1847; etc.

17 Mai 1876: Moare, la Bonn, Christian-Friedrich Diez, vestit romanist.

17 Mai 1902: Moare, la Budapesta, generalul ungur George Klapka, luptător dela 1848, născut la 7 Aprilie 1820, la Timișoara. A publicat: La guerre nationale en Hongrie et en Transylvanie; etc.

21 Mai 1826: Se naște, în Hanau, sculptorul Carol Storck. A venit și a rămas la noi, lăsând multe opere artistice. Studiase la Paris. Moare în București, 18.3.1887.

25 Mai 1810: Moare, în Sibiu, generalul austriac Carol baron von Enzenberg, născut în 1725 la Pavia, fost comandant al regimentului II de grăniceri români din Ardeal și, între 1778-1786, comandant militar al Bucovinei.

25 Mai 1848: Se naște, la Tottenstein (Boemia), filologul Ioan Urban Iarnik. Știa românește, a publicat nenumărate studii în reviste române și streine. + 12.1.1923.

26 Mai/7 Iunie 1877: Țarul Rusiei sosește la Ploești. E vizitat de prințul Carol.

31 Mai 1862: Cade, în bătălia dela Crossy-Keys (Virginia, USA), Nicolae R. Dunca, născut la Iași (1837). A fost printre cei 1000 voluntari ai lui Garibaldi (1859).

5 Iunie 1851: Se naște, la Praga, compozitorul Rudolf Peters, prof. la București.

5 Iunie 1769: Se naște, în Willington/Anglia, Edward-Daniel Clarke, teolog, mineralog, chimist. A călătorit și la noi. Publică: Travels in various countries of Europa, Asia and Africa, 6 volume; despre noi, în vol. II. Moare la Cambridge, 9.3.1822.

6 Iunie 1848: Moare, la Nisa, René Hippolyte le Prestre, marquis de Châteaugiron, fost consul al Franței la București (1837).

7 Iunie 1821: Moare, în lupta dela Drăgășani, elvețianul G.F. Bordier. Venise în Muntenia ca pedagog al copiilor lui Alexandru Ipsilante.

7 Iunie 1895: Moare, în București, marele negustor C.H. Müller, cu prăvălie pe Calea Victoriei, născut în Klein-Rössen (Germania). Se afla la noi de 50 de ani.

7 Iunie 1961: Moare, la Paris, prof. Louis Réau. A publicat: L'art Roumain (1946), etc.

8 Iunie 1747: Se naște, la Marsilia, diplomatul francez Esprit-Marie Cousinery, numismat vestit, și călător. A publicat: Voyage dans la Macédoine, Paris 1831.

8 Iunie 1832: Moare călătorul italian, arheolog și numismat, Domenico Sestini. La București a venit în 1779, chemat de Alexandru Ipsilante. În Lettere și Viaggi, vorbește pe larg de țările române.

8 Iunie 1846: Moare, în Geneva, prof. Rudolf Töpffer. La Institutul său, de pe Promenade Saint Antoine, au studiat cei 4 fii ai lui Dinicu Golescu, și alți români.

9 Iunie 1774: Se naște, în Graz, baronul Joseph Hammer de Purgstall, diplomat, fost și la Iași consul al Austriei (1806). A publicat: Histoire de l'Empire ottoman.

10 Iunie 1842: Se naște, la Paris, pictorul Jean-Jules-Antoine Lecomte du Nouy. A executat picturi bisericești (la Curtea de Argeș, Iași (Sf. Nicolae, Trei Ierarhi), și portrete la curtea regală. Moare în 1923.

12 Iunie 1790: Moare, la Geneva, pictorul Jean-Etienne Liotard. A făcut numeroase portrete în Moldova. Se născuse la 22 Dec. 1702 (Geneva).

12 Iunie 1812: Se naşte, în Banat, Andrei Mocioni de Foen, om politic. Titlul nobiliar îl dăruise familiei, odată cu domeniul, împăratul, la 1780.

14 Iunie 1856: Cavour, către trimisul Sardiniei la Constantinopol: "Vous ferez remarquer que la Porte n'a rien à craindre du développement de la race roumaine; que, au contraire, la constitution d'un Etat roumain sur la rive gauche du Danube peut lui être plus avantageuse, comme élevant une barrière entre les populations slaves, qui occupent les provinces situées sur la rive droite du Danube, et celles, qui habitent l'Empire russe; que la tendance des Roumains les pousse vers le nord et l'Occident; qu'ils ne sauraient aspirer à s'étendre au midi, d'où les repoussent les peuples d'origine, d'habitude et de moeurs différentes".

15 Iunie 1867: Se naşte, la Craiova, geologul Ludovic Mrazec.

15 Iunie 1890: Moare, în Bucureşti, fabricantul de bere Erhard Luther, născut la Kainsbach (Bavaria), 1841.

18 Iunie 1831: Se naşte, în Baia, medicul ungur Ludovic Fiala, doctor dela Viena, colaborator al doctorului Davila, medic primar la Eforie; ia parte la războiul '77.

19 Iunie 1866: Se naşte, în Barcs/Ungaria, elveţianul Léo Weisz. A publicat în "Neue Zürcher Zeitung" o serie de articole despre elveţienii din România.

20 Iunie 1841: Se naşte, în Braşov, Aloisius-Friedrich Schmidt. E primul medic ieşit din Facultatea de Medicină din Bucureşti, la 1873. Teza n° 1, a sa, are ca subiect: "Câteva cuvinte asupra încarceraţiei erniilor". A lucrat la "Brâncovenesc".

22 Iunie 1767: "Istoria lui Iordache Stavarache biv vel spătar şi başi capuchihaia al Ţării Munteneşti", poartă această dată.

1/13 Iulie 1877: Prinţul Carol îşi fixează postul de comandă la Poiana.

3 Iulie 1811: Se naşte, în Paris, Léon-Louis-Chrétien Lalanne, inginer. A construit podul de pe şoseaua Ploeşti-Predeal, şoseaua şi linia ferată Cernavoda-Constanţa. În 1878, a făcut parte din comisia internaţională pentru delimitarea Dobrogei. A condus şi lucrările căii ferate dela Sceaux, a lucrat în Elveţia şi Spania. În Muntenia venise din 1852. Moare la 12 Martie 1892.

3 Iulie 1854: Se naşte, în Hochwald-Pribor (Moravia), compozitorul Janàcek. A publicat "Cinq danses valaques". Moare la 12 Aug. 1928, la Mährisch-Ostrau.

4 Iulie 1831: Moare de holeră, la Petersburg, contele Andrault de Langeron, născut la Paris, 13 Ian. 1763, voluntar în armata rusă şi austriacă. La noi a stat între 1790-1811 şi în 1828. În bogatele sale Memorii, vorbeşte de Principatele Române.

4 Iulie 1893: Se naşte, la Sibiu, Rudolf Spek, directorul muzeului Bruckenthal.

7 Iulie 1906: Vasul rusesc Potemkin se predă autorităţilor româneşti; echipajul, vreo 850 de oameni, debarcă la Constanţa; unii marinari se întorc în Rusia, alţii rămân în România, sau se împrăştie în lume. Comandantul vasului, loc. Kowalenco, după numeroase aventuri se stabileşte la Geneva, unde moare la 15 Nov. 1963.

11 Iulie 1807: Se naşte, în Macedonia, medicul Dem. Varthiades, doctor la Viena în 1833. Moare la 30 Aug. 1862.

15 Iulie 1829: Moare, la Paris, J. Billecocq, tatăl lui Adolphe Billecocq, care a fost consul la Bucureşti (1839-1846) şi a publicat, cu Michel Bouquet, un "Album Moldo-Valaque"; iar singur: La Principauté de Valachie sous le Hospodar Bibesko.

19/31 Iulie 1877: Marele Duce Nicolae către Prinţul Carol: "Turcii îngrămădind mulţime mare de oştiri la Plevna, ne nimicesc. Rog să fuzionăm; să faci o demonstraţie şi, dacă e posibil, treci Dunărea precum doreai. Această demonstraţie e neapărată între Jiu şi Corabia, pentru a înlesni mişcările mele".

20 Iulie 1646: Se naşte, la Paris, Eusèbe Renaudot. Pe la 1711 vine în ţările noastre. Susţine călduros "Mărturisirea ortodoxă" a lui Petru Movilă. + 1.9.1720.

20 Iulie 1774: Se naşte, la Châtillon sur Seine, Auguste-Frédéric-Louis Marmont de Viesse, duce de Ragusa. În "Voyage du Maréchal Duc de Raguse en Hongrie et en Transylvanie" (Paris, 1837-38), se ocupă şi de Românii din Ardeal. Moare la 22.7.1852.

20 Iulie/1 Aug. 1876: Faţă de ororile comise de turci contra bulgarilor, şi în apărarea Românilor din sudul Dunării, ministrul de Externe, Kogălniceanu, întocmeşte un protest către marile puteri, în care întreabă: "De ce Europa se interesează numai de soarta evreilor? Ea trebue să intervină şi contra barbariilor comise de armatele turceşti".

21 Iulie 1718: Tratatul din Passarovitz: Austria ocupă Banatul, Oltenia şi Serbia de nord până la Niş. Ocupaţia durează până la tratatul din Belgrad, 1739.

21 Iulie 1774: Tratatul din Cuciuc-Cainargi, la 23 km sud-est de Silistra, acordă ruşilor protecţia Principatelor Române, unde-şi şi instalează consuli.

21 Iulie 1812: Moare,la Bath/Anglia,Sir Robert Ainslie.A călătorit în Principate şi a descris viaţa dela noi.Se născuse la 1729.

22 Iulie 1880: Se naşte,la Mediaş,Rudolf Brandsch,profesor şi om politic.

28 Iulie 1938: Moare,la Ratzeburg/Germania,Tamm Traugott,fost secretar al regelui Ferdinand.A publicat: Uber den Ursprung der Rumänen,ein Beitrag zur Ethnographie Südosteuropas,Bonn,1891,unde susţine continuitatea.

29 Iulie 1612: Moare,la Paris,Jacques Bongars,Seigneur de Bauldry et de la Chesnay.Trimis,la 1585,de Henric al IV-lea sol la Constantinopol,el trece prin Ardeal şi Muntenia,îşi publică impresiile de călătorie,iscălind Jacobus Bongarius. Se născuse la Orléans,în 1554.

29 Iulie 1887: Moare,la Mainz,filologul Alexandru Cihac.Scrisese,între altele, un "Dictionnaire d'étimologie daco-romane".

CHEMAREA ROMANIEI CATRE LATINITATE de Traian Miron

Încătuşată'n lanţul robiei blestemate
Îmi strig durerea crudă,surori îndepărtate,
Lumini din asfinţit!
Mi-e glasul stins de plânset,şi trupul răni deschise,
Înnegurați mi's ochii,că'n nopţi negrele vise
Port traiul meu cumplit!

Când jalnic geme vântul pe plaiurile mele,
Desprind cântul de moarte,ce,pe-aripi de iele,
Aduce-un val amar!
Atunci fruntea-mi muncită de suferinţi calvare
O 'nalţ pios spre ceruri,de unde îndurare
Aştept -- dar în zadar!

M'apasă jugul roşu cu-o ură ne'mpăcată;
În braţele-i hidoase,jivina blestemată
Mă strânge ceas de ceas!
Îmi cere doina,graiul,şi datinile toate;
Căminul şi moşia mi-au fost de mult furate,
Dar sufletu-a rămas!

Feciorii mei cei mândri,spre ocnele de gheaţă
Sunt duşi fără de urmă,şi-acol' a lor viaţă
Şi-o sting într'un suspin!
Iar fetele-mi frumoase,cu sila's ruşinate
De cei fără de lege,din hoardele spurcate,
A zeului Stalin!

În lung şi'n latul ţării s'aud plânsuri de mame,
Taţii îşi frâng în suflet,bunicii în năframe,
Amarul lor durut.
Ogoarele-mi mănoase,azi stau părăginite
Că'n loc de spice de-aur,cu sânge's înroşite
Sub lovituri de cnut!

. . . .

Dar când privesc în zare,pe fruntea-vă senină
Văd raza luminoasă din inima latină,
Vă văd,surori,pe voi;
În voi mi-am pus nădejdea chemării repetate,
Fiindcă'n al meu suflet acelaş clocot bate:
Suntem latini şi noi!

&& La Paris s'a organizat Comunitatea Românilor refugiaţi în Franţa,având în frunte pe avocatul Alexandru Mârza,băcăuan,ofiţer în rezervă,fost combatant în Rusia şi deputat liberal.Să fie într'un ceas bun!

&& "The Times",Londra,26 Iunie,se ocupă pe două coloane de suferinţele pastorului Wurmbrand,evreu protestant,care a pătimit ani de zile prin închisorile reperiste,până a fost "cumpărat,cu mii de dolari,de confraţii săi din streinătate.Stabilit în Statele Unite,a ţinut de curând mai multe conferinţe în Anglia,pe tema: "Comunismul,e cea mai mare crimă din omenire"!

&& În fine,un număr bun din "Țara și Exilul": cel din Decembrie 1966 - în care Sima a avut buna inspirație să nu scrie niciun cuvânt.Numărul e scis în întregime de dl general Chirnoagă,pentru comemorarea unui veac dela instalarea dinastiei de Hohenzollern în România.Cu aceste lăudabile preocupări,dl general e cam singuratic în exil.Și totuși,cel ce ne-a scos Țara din Balcani se cheamă Carol I - de a cărui figură se ocupă pe larg broșura,în cele 40 de pagini: "De o sobrietate și o corectitudine exemplară,a fost un om al datoriei,pe care înțelegea să și-o îndeplinească în chipul cel mai complet și mai leal.În împrejurări grave a dovedit un înalt simț diplomatic,îmbinând înțelepciunea prudenței cu răbdarea de a aștepta momentul potrivit unei hotărîri și cu energia de a susține o decizie după ce a fost luată.Cu o superioară capacitate de înțelegere a oamenilor pe cari i-a avut în jurul lui și cu cari a lucrat,nu s'a lăsat condus față de aceștia nici de vreo vanitate supărătoare și nici de mânii care ar fi atras hotărîri nedrepte și regretabile.A fost nu numai un Rege constituțional,dar mai târziu,când autoritatea lui a devenit indiscutabilă,a fost un conducător prudent,prevăzător și cu mână sigură pe bara de conducere a Statului până la ultima lui clipă".

Reproducând parte dintr'un mesaj al regelui(1878),când rușii ne-au răpit sudul Basarabiei("Nu există român,dela Domn până la ultimul cetățean,care să nu deplângă deslipirea unei părți din pământul strămoșesc,hotărîtă de Europa.Se va înțelege că de acum înainte,Românii numai prin ei înșiși se pot sprijini,pe dovada lor de vitalitate întru îndeplinirea unei misiuni latine"),autorul comentează: "Ce bine ar fi fost dacă oamenii politici români,cari au condus treburile țării românești după primul războí mondial și până la capitularea din August 1944,ar fi cunoscut istoria acestor evenimente și ar fi învățat pe de rost,atât aceste cuvinte ale viteazului și înțeleptului Prinț Carol,cât și acelea ale celui mai capabil om politic de atunci,I.Brătianu.. Am fi avut desigur un armament corespunzător progreselor industriei și vastelor câmpuri de bătălie caracteristice celui de-al doilea războí mondial,cu care de luptă,artilerie grea și anticar suficientă, și aviație de luptă.Dar în timp ce Carol I dădea ultimul ban ca să aibă un soldat bine echipat și bine înarmat,pentru epoca de atunci,- Carol al II-lea făcea afaceri în contul siguranței frontierelor Statului,iar oamenii politici se sprijineau pentru această siguranță pe pacte scrise pe hârtie și nu pe armament modern și pe un soldat bine înarmat și bine instruit,refuzând în permanență să ia în considerare propunerile în cumpărări de armament făcute ani dearândul de șefii succesivi ai marelui stat major".

Carol I "a fost un Rege mare,de o nobilă ținută,care nu și-a îngăduit niciodată abateri dela o viață demnă și dela o muncă depusă numai și numai spre folosul și mărirea României",își încheie dl gen.Chirnoagă bine venita expunere.-

&& Circulara dlui Sima,care-și convoacă tovarășii la o"reuniune camaraderească spre a examina poziția Mișcării în raport cu țara,cu exilul și întreaga politică mondială",e atacată printr'un "comunicat" al "Consiliului conducător",datat Mai 1967,în care,evocându-se hotărîrea dela Majadahonda,8 Noembrie 1954,semnată de dnii Gârneață,Iasinschi și Papanace,se reamintește că fostul șef,"devenit nedemn din punct de vedere moral și necorespunzător pe plan politic",se află "decăzut din orice funcție în cadrul Mișcării și deci fără drept de a vorbi în numele ei".

Asupra imposturilor lui Horia Sima,cititorii Vetrei sunt edificați.Dar zisul "consiliu conducător",care nu se înțelege pe cine mai "conduce",n'are vreo specială autoritate să-l combată.Aparte incapacitatea -dovedită,în afară de hăul din juru-i,și altele,cu însăși neputința instituirii,în 13 ani de zile,a juriului de judecare a lui Sima,prevăzut în aceeași decizie dela Majadahonda,- e vorba,aici, de factori de natură la fel de morală: căci,dacă Sfânta Scriptură poruncește "să nu preacurvești" și "să nu poftești nevasta aproapelui tău"(Exod,XX,14 și 17), aceeași Scriptură poruncește "să nu mărturisești strâmb împotriva aproapelui tău" (Exod,XX,16); ori,sunt cunoscute acum de toată lumea calomniile,minciunile,grosolăniile din oficiosul zisului "consiliu.. conducător".Și atunci,ce mi-e Baba-Rada - și ce mi-e Rada-Baba...

&& Ca ripostă la nenumăratele manifestații în favoarea bandelor de Vietcong, organizate pentru mistificarea opiniei publice,studenți francezi din organizația "Occident" au organizat și ei,la 9 Mai,o manifestație la sediul parizian al reprezentanței Vietnamului de nord(comunist),unde au smuls drapelul cu secera și ciocanul și stricat fața clădirii cu "coktailuri Molotov" și grenade fumigene.

DIN ZIARE,CĂRŢI,REVISTE

* Abas Ermenji,Un bref aperçu de la littérature albanaise,în "Flamuri",Roma, 20 Mai 1967: Învăţământul în albaneză fiind formal oprit în ţară de către Imperiul Otoman,renaşterea literară continuă -la sfârşitul veacului trecut- să se desvolte în streinătate,printre emigranţii albanezi la Bucureşti,la Sofia,în Egipt, în Europa apuseană şi,mai târziu,în Statele Unite...Bucureşti şi Sofia,unde Albanezii puteau acţiona liber,devenirã două centre de publicaţii şi activitate literară sau politică.În România exista nu numai o colonie importantă,ci şi câteva familii princiare de origine albaneză,ca aceea a Ghiculeştilor,din care unii membri se interesau de cauza Albaniei.Astfel prinţesa Elena Ghica(1829-1888),care,sub pseudonimul de Dora d'Istria,scria în cele mai mari ziare din Europa,ajutase mult activitatea albaneză în România şi în streinătate.Ea însăşi publicase două lucrări importante: "Les Albanais en Roumanie" şi "La nationalité albanaise d'après les chants populaires".Din Bucureşti şi Sofia,publicaţiile pătrundeau clandestin în Albania.

* "Rivarol",Paris,11 Mai 1967: Filosemiţii maniaci au început să asedieze pe editorii de dicţionare,pentru a obţine dela ei ca substantivul "iudă" să nu mai servească a denumi un "trădător",nici chiar o mică deschizătură permiţând "a surprinde ce se petrece în altă cameră"... Pare că aceste asimilări ar fi ofensatoare pentru Israeliţi.Unii editori s'au mărginit să dea din umeri."Iudaiştii","Iudaizanţii" sau "iudeofilii" au decis să facă presiuni în acelaş sens asupra academicienilor francezi...

- Presa evreească din întreaga lume s'a alarmat: la inaugurarea monumentului comemorativ dela Auschwitz,deşi -zice ea- trei sferturi din victime au fost israeliţi,cuvântul de "evreu" n'a fost nici măcar odată pronunţat de preşedintele Consiliului polon,Iosif Cyrankiewicz,în cursul discursului său,nici măcar n'a fost permis delegaţiilor evreeşti să recite rugăciunea morţilor,"kadiş",în timpul ceremoniei.Această comportare,tribuna sionistă "Terre retrouvée" o explică prin reaua conştiinţă a unor populaţii ariene,mai ales din Varşovia.Manuscrisul lui Emanuel Ringenblum "Ghetoul din Varşovia",tipărit postum sub auspiciile Institutului din Ierusalim,pare a confirma această interpretare.Autorul,care a împărtăşit în timpul războiului suferinţele coreligionarilor săi,acuză poporul polonez, unde antisemitismul a fost mereu viu,de a fi aprobat,în marea sa majoritate,măsurile luate de Nemţi contra Evreilor,mergând chiar până la a contribui la eliminarea lor.Astfel,contrariu a ceeace ni s'a povestit mereu,naziştii n'ar fi ei singurii vinovaţi? Emanuel Ringenblum,în tot cazul,nu se jenează s'o spună.

Nu-i fără interes să amintim,în această privinţă,că procesul lui Jurgen Stroop, S.S.Brigadeführer,spânzurat la Varşovia pe ruinele ghetoului,a stabilit că nimicirea ultimilor 60.000 evrei din acest ghetou a fost făptuită de o majoritate de ne-germani din Reich.Forţele de care dispunea Stroop se ridicau în total la: 2 companii de "poliţie albastră"poloneză,2 companii de poliţie de siguranţă letone, 1 batalion de SS ucraineni,1 batalion de instrucţie SS Volksdeutsche şi abia câţiva oameni din poliţia germană.Stroop,într'un raport trimis serviciului central SS, lăudase eroismul în luptă şi ardoarea poliţiştilor poloni şi ucraineni.Amintim că grupurile însărcinate cu lichidarea evreilor ruşi erau compuse pe trei sferturi din miliţieni letoni şi ucraineni,întăriţi cu nemţi din poliţia obişnuită.Primele "pogromuri" din campania din Răsărit fură săvârşite: la Lemberg,26 Iunie 1941,de Ucraineni şi armata de liberare ucraineană; în Lituania,la începutul lui Iulie, de corpul lituan din armata roşie,trecut la nemţi după ce-şi ucisese comisarii politici; la Riga,sfârşitul lui Iulie,partizanii antisovietici au întreprins un pogrom,oprit de intervenţia unităţilor germane.Armata germană utiliza,de altfel, interpreţi evrei,a căror limbă,idiş,o înţelegea din cauza asemănării cu germana; aceşti interpreţi purtau uniforma brună şi o bandă albă la braţ,pe care era scris: "Deutsche Wehrmacht".

* Născut în 1860 la Budapesta şi emigrat la Paris,Teodor Herzl a lansat la 1895 ideia întoarcerii evreilor în Palestina.El a luat contact,în acest scop,cu diferiţi şefi de State şi personalităţi.În primăvara anului 1904 ajunge la Roma şi e primit de Victor Emanuel III şi de Papa.Notează Herzl:

"Pius X mă primi în picioare şi îmi întinse mâna,pe care n'o pupai.Lippay -cel ce înlesnise audienţa- îmi spusese că trebuia s'o fac,dar eu n'am făcut-o.Cred cu aceasta că am pornit-o rău,pentrucă toţi cei ce merg să-l viziteze îngenunchiază şi îi sărută,cel puţin,mâna.Oricum,acest fapt mă preocupase mult: fui mulţumit că a trecut repede.El şezu într'un jeţ,un tron rezervat audienţelor de importanţă se-

cundată,îmi făcu semn să iau loc alături de el şi aşteptă să vorbesc,surîzându-mi cu amabilitate.Începui: "Mulţumesc Sanctităţii Voastre că mi-aţi acordat favoarea acestei audienţe"."Plăcerea e a mea",răspunse cu bunătate.Cerui scuză că vorbeam rău italieneşte,dar el îmi zise: "Nu,vorbiţi foarte bine,domnule Comendator"(sfătuit de Lippay,pusesem pentru prima oară decoraţia primită dela Sultan: de aceea papa mi-a zis "comendator").Am ajuns apoi la cererea mea,şi papa a zis: "Noi nu putem favoriza această mişcare(pentru naşterea unui Stat ebraic în Palestina).Nu putem împiedica pe evrei să meargă la Ierusalim,dar nu putem nici să-i încurajăm pe acest drum.Pământul Ierusalimului,chiar dacă n'a fost mereu sfânt,a fost oricum sfinţit de viaţa lui Isus Cristos.Eu,ca şef al Bisericii,nu pot spune altceva.Evreii n'au recunoscut pe Domnul nostru,şi noi nu putem să recunoaştem poporul evreu".Conflictul între Roma,reprezentată de el,şi Ierusalim,reprezentat de mine, redeveni astfel actual.

Eu,la început,mă sforţai să fiu gentil şi recitai mica mea declaraţie asupra extrateritorialităţii(locurilor sfinte),"res sacrae extra commercium".Fraza însă nu făcu mare impresie: era "Ierusalimul" care nu trebuia să fie în mâini ebraice. "Şi situaţia actuală,Sfinte Părinte?" "O ştiu,nu e plăcut că locurile noastre sfinte sunt în posesia Turcilor.Dar a ajuta pe Evrei să intre în stăpânirea lor, asta n'o putem face.. Evreii,cari ar fi trebuit să fie primii a recunoaşte pe Isus Cristos,nu l-au recunoscut nici măcar astăzi".Era să-i spun: aşa se întâmplă în toate familiile; familia nu crede niciodată în ai săi.Zisei însă: "Teroarea şi persecuţia nu erau poate cele mai bune sisteme pentru a convinge pe Evrei".Dar el îmi răspunse,şi de astă dată fu mare în simplitatea sa: "Domnul Nostru a venit fără putere.Era sărac.El a venit "în pace".N'a persecutat pe nimeni.A fost persecutat.Fu părăsit chiar şi de Apostoli.Numai în urmă fu glorificat,şi numai după 3 veacuri s'a desvoltat Biserica.Evreii au avut deci tot timpul să-i recunoască divinitatea fără a fi siliţi la asta; dar ei n'o fac nici măcar astăzi". "Dar, Sfinte Părinte,Evreii sunt grozav de nefericiţi.Nu ştiu dacă Sanctitatea Voastră cunoaşte toată gravitatea acestei dureroase situaţii.Noi avem nevoie de o patrie pentru aceşti persecutaţi". "Trebuie să fie chiar Ierusalimul?" "Nu cerem Ierusalimul,ci Palestina,şi numai regiunile profane". "Nu putem sprijini această cerere.. Şi când veţi merge în Palestina şi veţi stabili acolo poporul vostru,vom avea grijă să întărim regiunea cu biserici şi preoţi,ca să fiţi toţi botezaţi".

* Publicaţia engleză "Universe",3 Iunie 1966,interview cu Msg Hakim,arhiepiscop de Galilea: Mai puţin de 2% din populaţia Israelului e creştină şi acest procent nu încetează să descrească.Nu-i apostazie.Creştinii părăsesc ţara pentrucă viaţa devine prea dificilă pentru o minoritate aşa de mică.Situaţia economică e grea.. membrii minorităţii -creştini şi musulmani- sunt primii ce-şi pierd locul..

* "Informations Catholiques Internationales",1 Iulie 1966,telegramă trimisă primului ministru Levi Eschkol(şi rămasă fără răspuns) de arhiepiscopii Hakim (melchit),Isidoros(ortodox),Kaldany(catolic),Raad(maronit) şi Duabys(anglican): "Eforturile întreprinse pe lângă instanţele inferioare eşuând,cerem insistent Excelenţei Voastre,cu ocazia celei de a 18-a aniversări a Statului,să ordonaţi să fie oprite toate rechiziţionările de terenuri aparţinând Arabilor cetăţeni israeliţi.Politica guvernamentală în privinţa pământurilor Arabilor e dăunătoare şi accentuează neîncrederea Arabilor.. Situaţia grav deteriorată,cauzând teamă şi suspiciune printre comunităţile arabe israeliene.Cerem respectuos intervenţia energică a D-Voastre,pentruca Arabii israelieni să-şi simtă viitorul asigurat".

* Maxime Rodinson,evreu,în "Le Monde",Paris,4 Iunie 1967: "Statul sionist a ales să trăiască în Palestina,adică în mijlocul lumii arabe.Alegerea era periculoasă.Avertismentele nu i-au lipsit,venind mai ales dela evreii nesionişti,nesionizanţi,cari fură mult timp marea majoritate.. Să presupunem că isbucneşte conflictul şi că Israel ar fi învingător.Ce să facă cu Arabii? E posibil să-i înece pe toţi în Marea Roşie? Să-i menţină sub administraţie direct israeliană? şi mai imposibil.Nu-i decât o şansă poate,chiar dacă e minimă,în afară de acest impas în care s'au precipitat sioniştii.. Să ofere arabilor să negocieze.. proclamând în principiu că se vrea să li se facă dreptate,să se repare injustiţia ce li s'a făcut".

* "La Croix",Paris,9 Iunie 1967: Primele dispoziţiuni luate şi primele declaraţii de intenţii sunt foarte importante şi liniştitoare.Totuşi ameninţările ce au apăsat de curând în Israel chiar asupra liberului acces al pelerinilor la "Cenaclu"(Muntele Sion) nu trebue să ne facă să uităm că există în ţară unele cer-

curi religioase extremiste ce nu vor face totdeauna uşoară aplicarea măsurilor, chiar celor mai liberale, luate de guvernul Israelului.

* Păr.Congar, în "Le Monde",11-12 Iunie 1967: Opinia publică trebue să ştie că viaţa creştinilor în Israel e adesea dificilă,căci dacă Statul iudeu palestinean e oficial "laic",adică neutru din punct de vedere confesional,societatea se referă,de fapt,la norme confesionale destul de strâmte.Creştinii cunosc de fapt astfel de limitări şi discriminări,încât mulţi tineri părăsesc o ţară ce le pare pentru ei fără viitor.Acest aspect al lucrurilor trebue evocat pe planul realităţilor omeneşti,fără animozitate,fără impietare asupra câmpului politic.Din punctul de vedere al unei reale libertăţi religioase a creştinilor din Jordania,nu s'ar putea dori trecerea lor sub suveranitate evreiască,dacă regimul real făcut creştinilor din Israel ar fi să rămână aşa cum este.

* "L'Osservatore della Domenica",Roma,oficios al Vaticanului: Declaraţiile învingătorilor îngreuiază şi mai mult pacea.Când auzim spunându-se că nu există loc,pe teritoriul Israelului,pentru un singur refugiat arab,din cauza condiţiilor economice,cel mai puţin ce putem spune e că suntem preocupaţi.

* "Figaro",Paris,13 Iunie 1967: Arabii fug mai departe,tot mai departe în deşert,cu zecile de mii,chiar cu sutele de mii: se vorbeşte de 250.000,la un total de o jumătate de milion.

* "Le Monde",Paris: Israeliţii folosesc toate mijloacele de intimidare posibile pentru a goli regiunea de locuitori.Toţi adulţii sunt urmăriţi,fie pentru port interzis de arme,fie pentru apartenenţă la rezistenţa populară.Ei au de ales între zonele siriene sau fuga spre Damasc,via Liban.

- Declară refugiaţii,corespondentului lui "Le Monde": Inamicul se anunţase printr'un intens bombardament cu napalm.Apoi,el ne-a ars câmpurile de grâu cu bombe incendiare.Nu ne mai rămânea decât să ne salvăm în munţii vecini,în timpul luptelor.După armistiţiu,Sâmbătă,ne-am întors în satele noastre.Casele ne erau devastate,jefuite,sau distruse de incendiu.Am intrat totuşi în ele.După o oră, soldaţi veneau să bată la uşile noastre.Cum noi ezitam să deschidem,ei forţau închizătorile cu lovituri de pistol.Apoi ne puneau ţeava mitralierelor în spate şi ne împingeau afar' din casă.

* Arnold J.Toynbee: Evreii nu trebuie să trateze pe refugiaţii arabi cum ei înşişi au fost trataţi de Germani.

* "Rivarol",Paris,22 Iunie 1967: Creştinii din Palestina,mai ales evreii convertiţi -a spus un franciscan- sunt nevoiţi să-şi practice cultul ca pe vremea catacombelor."Zidul plângerii" a fost degajat cu buldozerul,trecând peste un cimitir creştin şi distrugând case arabe."Chestiunea care se pune,în fine,e de a şti dacă va mai rămâne un creştin în ţara lui Cristos!"

* "Borghese",Milano,8 Iunie 1967: În partidul democrat-creştin italian nu sunt mulţi evrei.Acei evrei cari,în loc să trateze afaceri,se ocupă de politică,privesc spre extrema stângă.La adunările pentru Vietnam şi la manifestaţiile pentru pace,sunt în rândul întâi; dar supuşenia partidului comunist la directivele Moscovei şi acuzaţiile aduse,de "Unità","imperialismului sionist",care ar ataca Egiptul lui Nasser şi Statele arabe,i-a pus în criză...

* "BIRE",Paris,1 Iunie 1967: Ziarele de limba română,ce apar în Israel,au publicat anunţuri prin care Radio Free Europe dela München caută,spre angajare,redactori,reporteri şi crainici pentru secţia română a postului de radio...

STELELE de Şt.O.Iosif

Trăind vremelnic pe pământ
Eşti prea departe azi de stele -
Dar,suflete,nu-i un cuvânt
Să nu mai năzueşti spre ele...

Ştii tu ce spun necontenit
Cu licărirea lor senină
Când cauţi trist şi ostenit
Din noaptea globului de tină?

"O,lasă lumea de noroi
Şi orice patimi te frământă,
Te-avântă,suflete,spre noi,
Încrede-te în noi - şi cântă!"

&& "Bild",22 Iunie 1967,scrie că Tribunalul de urgenţă din Tel Aviv a condamnat 40 de borfaşi israeliţi,cari jefuiau în partea Ierusalimului cucerită dela Jordania şi treceau cu prada,în cealaltă parte,prin poarta Mandelbaum.

&& Au trecut 2o de ani dela inițierea "planului Marshall". Față de ruina lacare fusese redusă Europa, incapabilă să-și construiască singură o economie sănătoasă, "fără de care n'ar putea exista stabilitate politică, nici pace durabilă", fostul șef de stat major al armatei americane și, apoi, premiu "Nobel" pentru pace, a lansat la Universitatea Harvard, 5 Iunie 1947, ca ministru de Externe al Statelor Unite, un apel, propunând un vast program de ajutor "contra foamei, a sărăciei, a disperării și a haosului". Odată cu economia, aveau să se refacă condițiile politice și sociale în care să se poată desvolta instituțiile libere. În legea asupra "planului Marshall", votată la 3 Aprilie 1948, Congresul american constată că "situația actuală care domnește în Europa pune în pericol stabilirea unei păci durabile, interesul general, interesele naționale ale Statelor Unite și realizarea obiectivelor fixate de Națiunile Unite"; trebuesc deci sprijinite țările europene decise "să colaboreze la un program comun de reconstrucție bazat pe efortul personal și pe cooperare".

Propunerea a fost respinsă -și pe bună dreptate- de Rusia: microbii propagandei comuniste pot prinde numai în ambianță de mizerie. Eá au impus acest refuz și țărilor pe care le avea în ghiare. Cehoslovacia, care apucase să-și dea adeziunea, a trebuit să și-o retragă repede. Au aderat însă 16 țări, libere. Ajutorul american consta în produse alimentare, industriale, și credite, în valoare de 12.4 miliarde dolari. Pe această bază a început prosperitatea Europei libere. Recunoștința, însă, n'a fost pe măsura generozității. De altă parte, pentrucă "sătulul nu crede celui flămând", putem adăoga că și entuziasmul liberării robilor a stagnat de când cu pricopseala Vestului...

&& După primele aprecieri, sumele strânse în lumea liberă pentru Israel au atins cifre fabuloase. În Belgia, comunitatea evreiască din Anvers ar fi donat, ea singură, 5 miliarde de franci francezi (vechi). În Canada, s'au colectat 10 miliarde. În Suedia, agenția evreiască a colectat 600 milioane. În Olanda, organizațiile sioniste au adunat 5 milioane de guldeni, iar guvernul a promis ușurări fiscale cetățenilor ce vor ajuta Israelul. În Anglia, campania dusă de "Joint Palestina Appeal" a adus, în 10 zile, 11 miliarde franci francezi (vechi). În Statele Unite s'au strâns 500 miliarde; numai la Los Angeles s'au strâns, în 48 de ore, 1 miliard. Numeroși artiști -Frank Sinatra, Jack Benny- s'au arătat solidari cu Israelul; Danny Kaye a dat 12.5 milioane franci, Burt Lancaster 5 milioane, Herp Alpert, șef de orhestră, 125 milioane franci. ("Rivarol", 6 Iulie 1967)

&& Dictatura proletariatului este, de fapt, dictatura asupra proletariatului... Partidul comunist din Rusia, care în 1930, după marea Enciclopedie Sovietică, mai avea încă 61.4% muncitori, 21.7% țărani și 16.9% "ceilalți", anul trecut era compus din 37.8% muncitori, 16.2% țărani, iar "ceilalți" formau 46%. Și mai interesantă e compoziția actualului comitet central, unde din 439 membri, găsim: 42.1% din aparatul partidului; 38.9% funcționari de stat, economiști; 8.2% militari; 3.8% profesori, savanți, scriitori, artiști; 3.8% sindicaliști; și.. abia 3.2% muncitori și țărani. Din acest total: 60% ruși, 16% ucraineni, 8% bieloruși, 4% uzbeci, etc. Iar în vârf de tot, printre cei 25 de inși, aproape toți ruși, ce au comanda supremă, nu se mai găsește un singur țăran sau muncitor!

&& Agenția portugheză "Áginter Presse" anunță că la Bobo-Dionlasso, în Volta (unul din puzderia de state independente africane), s'a găsit, la un control stradal, un camion plin cu.. capete de oameni, marfă de export pentru Ghana (alt stat, tot liber și independent), - care, cași Coasta de Fildeș și alte "state" africane, liberate de sclavia colonialiștilor, are nevoie de căpățâni pentru anumite ceremonii rituale. Liberată, Africa neagră a redevenit, cum ar zice N'Krumah, mamă civilizației - arătându-ne astfel, și nouă, calea pentru redobândirea independenței țării...

&& În locul bătrânului Hrisostomos -87 ani/-, scos la pensie, Grecia are un nou primat: pe Hieronymos Kotzonis, "prelatul palatului", fost profesor de Drept canonic și Pastorală la Universitatea din Salonic, membru în comitetul central al Consiliului Ecumenic al Bisericilor -așa că ostilitatea față de orice înțelegere interconfesională, arătată de predecesorul său, acum dispare. A și făcut o vizită de 3 zile patriarhului Atenagoras, pentru o mai strânsă colaborare între Constantinopol și Atena, problema ecumenică și pregătirea unei vizite colective a tuturor patriarhilor și episcopilor ortodocși la Papa. Hieronymos va mai vizita în vară pe arhiepiscopul Makarios al Ciprului și pe patriarhul Alexie al Moscovei.

&& În anul 1982 vor fi 4 eclipse de soare și 2 eclipse de lună.-

&& A 4-a conferinţă pan-ortodoxă e vorba să fie la Viena,în 1968.Locul definitiv şi detaliile vor fi stabilite cu ocazia anunţatei vizite a patriarhului Atenagoras în diferitele capitale ortodoxe.Conferinţa se va ocupa de relaţiile cu Biserica Catolică,cu anglicanii,cu "vechii catolici" şi cu bisericile orientale despărţite în veacul al 5-lea.

- A 4-a "Zi ecumenică a Bisericii" în Germania va avea loc în Iulie 1968,între 2-6,la Königstein,Taunus,în "Haus der Begegnung",pe tema "Serviciul religios şi Euharistia".Congresul din anul acesta s'a ţinut în acelaş loc,la 3-7 Iulie,pe tema "Un botez",cu participarea a 15 confesiuni.S'a vădit cu acest prilej cât de grea e găsirea unui numitor comun,mai ales cu privire la botezul copiilor.

&& Familia imperială persană a obţinut,cu ocazia recentei vizite în Germania, 40 milioane mărci ca "ajutor pentru desvoltarea ţării".Prima realizare,în acest scop,a fost comandarea,la Paris -citim în "Rivarol"- a unei băi pentru şah şi alta pentru împărăteasa Farah.E vorba de cele mai scumpe băi din lume,pe care numai regii petrolului,arabi şi americani,le au.Sunt transparente,de marmură roşie -şi costă vreo 4 milioane de franci una.Dar şahul,socotind că nici aşa nu sunt destul de demne pentru imperiala-i piele,a cerut ca marmura să fie înlocuită cu ametist şi jad,ceeace urcă încă preţul.Dar,cum am spus,banii îi avea deja,în dar,pentru ajutorarea ţării; iar,din ţară,face parte şi el...

&& Citim,printre dorinţele exprimate,în versuri,de Ileana Florea("Munca",20 Aug.1965): "Să simt miros de pâine coaptă,caldă - Şi bucuria'n ochi cum mi se scaldă": progresul în ţară e aşa de mare,că oamenii s'ar mulţumi şi numai cu mirosul pâinii...

&& În acelaş număr în care susţine fără rezervă Israelul,"L'Express" face elogiul căpitanului medic Howard Levy,evreu american,care a refuzat să îngrijească pe răniţii din Vietnam(şi pentru asta se află,cum se şi cuvine,în faţa Curţii marţiale).Atitudinea ziarului se înţelege cu atât mai puţin,cu cât presiunea asiatică a Vietcongului şi cea ruso-arabă din Mediterană nu sunt,parcă,decât două aspecte ale aceleiaşi lupte...

&& La sfârşitul anului trecut,1700 din cei 5000 de preoţi olandezi catolici au semnat o petiţie,cerând episcopatului lor sfârşitul obligaţiei celibatului. Problema urma să fie discutată de sinodul naţional din vară,dar între timp Papa s'a pronunţat deja pentru menţinerea celibatului.200 de preoţi s'au retras anii trecuţi din cler,pentru a se căsători.Un grup de preoţi din Statele Unite a cerut şi el,după cum scrie "Washington Post"(11 Martie 1967),să se discute cât mai curând,în conferinţa episcopală americană,problema celibatului.

&& Referindu-se la o scurtă interpretare din VATRA(n° 104),a cuvântării sale dela Salamanca,dl Ion Raţiu ne scrie: "Poporul român nu a fost niciodată legat sufleteşte de exploatarea rusă,dar a simţit pe pielea lui proprie rezultatele aservirii ţării intereselor Moscovei.În aceste condiţii,vă întreb şi eu pe dv., nu este logic ca această ruptură să fie cât se poate de autentică în sufletul poporului?"- Ci noi,repetăm ce am mai spus: ca să existe ruptură,ar trebui să fi existat în prealabil o legătură,ca să ai ce "rupe".Ori,nici chiar dl Raţiu nu merge până acolo încât să susţină vreun ataşament al poporului român la politica Moscovei.Ataşament -interesat!- au avut numai "guvernanţii" săi,numiţi,tocmai,de Moscova,şi fără nicio adeziune din partea populaţiei.Aşadar,cum scriam,"poporul român n'a avut cum se rupe de ceva de care n'a fost niciodată legat"; ruptura,dacă există,priveşte numai pe comisarii dela Bucureşti ai Moscovei.Numai de-ar fi adevărată...

&& Episcopii de Murcia şi Madrid au interzis parastase pentru Hitler,care ar fi persecutat Biserica(măcar că el e autorul Concordatului cu Vaticanul).Ziarele "Ya" şi "Destino",vorbind de caracterul său "satanic",îl compară cu Nero şi Caligula,deşi aceştia n'au făcut genocid; genocid se găseşte la regii asirieni,şi chiar în Vechiul Testament,"care e bogat în povestiri de acest soi,când descrie cucerirea'Pământului Făgăduinţei" de către Israel"(Rivarol,1 Iunie 67).Dar chiar dacă Hitler a fost un păcătos,regulele Bisericii parcă nu interzic rugăciunile pentru această categorie,care,tocmai din această pricină,are mai multă nevoie de ele...

&& După Eldemira Calomfirescu,mare succes a avut la Bonn -spune "Die Welt (17 Mai),Lucian Giurchescu,cu regizarea operei lui Saunders "Parfum de flori" - acelaşi care a realizat la Bucureşti,şi cu acelaşi succes,"Rinocerii".

Fetiţa mea îşi vede ţara de Lucian Blaga("Glasul patriei",20 Martie 1967)

Marele Lucian Blaga,neputând spune tot ce simte,un poet amator din lumea liberă,citind printre rânduri,a căutat,oarecum stângaci,să-l completeze.Versurile dela stânga sunt ale poetului prizonier,cele din dreapta ale improvizatului poet:

Frunzuliţă ram de laur,
Ană,umbra mea de aur -
Drum pe jos şi drum pe sus
din apusuri te-am adus.

Din apusu'mbelşugat
în acest iad blestemat.
Drum pe jos şi drum pe sus
numa dracu te-a adus
din apusu plin de poame
ca să crăpi aici de foame!

Sub pleoape,rosturi - ţară -
le culegi întâia oară.

Sub pleoape ochii pară -
ca să plângă 'ntâia oară.

Şi te uiţi,şi vezi,şi vezi
anul tânăr prin livezi.

Şi te uiţi,ce vezi nu crezi:
lăcustele prin livezi!
Omizi,lăcustă marxistă,
ne rod tot ce mai există.

Celor pomi şi-acestor mume
le surîzi,le dărui nume.

Cestor pomi şi-acestor mume
tu,plângând,le dai un nume:
pomilor,le zici surcele -
mumelor,schelet cu piele!

Vrei să pipăi snopii,sapa,
te uimeşte graiul,apa...

Grai,aproape muscăleşte:
de-l refuzi,te prăpădeşte;
sapa,snopii,nu's ai tăi -
apa,după ce s'o bei?

Frunza-i alta'n lumea nouă.
Fluturi,om,poveste,rouă,
zarea albă'n cerc fierbinte,
şerpii prin amurguri sfinte.

Roua,fluturii's pe ducă,
omul,frunza,se usucă;
şerpi roşii la vremuri noi,
ne sug sângele din noi;
bolşevici cu cap fierbinte
pângăresc şi cele sfinte!

Tu te miri cum toate,toate,
altfel sunt.Ah,cum se poate?

Miră-te,fetiţa mea,
miră-te cât vei putea!
departe,spre asfinţit,
voi încă nu aţi ştiut
că,odată cu năpastea -
da! se pot şi toate astea!

Numai luna,rea ori bună,
ţi se pare-aceeaşi lună.

Drept este că numai ea
a rămas precum era -
calmă,rece şi ferice:
n'au ajuns încă la ea
ukazur'le bolşevice!

&& Din "Borghese",13 Iulie 1967,aflăm că,în omagiu unor apucături,mai vechi decât Sodoma dar numai astăzi puse în valoare publică,la Rotterdam a avut loc, într'o bierică catolică,"cununia" a doi invertiţi,cari şi-au schimbat chiar şi inelele! Zice preotul "celebrant" Putzigt,că el n'a văzut această operaţie - probabil "pentru că liturghia căsătoriei invertiţilor ar prevedea ca celebrantul să stea cu spatele la tineri"., comentează Mario Tedeschi,care continuă cu amar sarcasm: "Totul autorizează gândul că a venit vremea să se deschidă proces de beatificare pentru acel papă Formosus,care domnì între 891-896 şi care,după moarte,fu desgropat,judecat şi condamnat,în bazilica Laterană,'prezent fiind cadavrul',ca pontifice nedemn şi sodomit".

&& Patriarhul Rusiei,Alexie,a trimis regelui Constantin un protest contra amestecului Statului grec în treburile Bisericii ortodoxe din Grecia.Când ne gândim la situaţia Bisericii din Rusia,nici că se putea protest mai nemerit...

&& Henric al IV-lea fu odată întrebat,de un vechi curtezan,de ce părul său e mai alb decât barba."Dar e simplu -răspunse regele: pentrucă părul e mai bătrân decât barba". -Dar atunci -reluă curtezanul: de ce ministrul de Finanţe are barba mai albă decât părul? -Asta înseamnă că el lucrează mai mult cu fălcile decât cu capul...

&& Într'o comunicare a Asociaţiei Românilor din sudul Germaniei e vorba de existenţa unei Biblioteci "Prof.G.V.Cârsteanu",care,"în afară de numeroase şi rare obiecte de arhivă.. posedă toată presa exilului românesc din 1945 şi până astăzi şi peste 1500 de volume din domeniul ştiinţei şi literaturii universale,care în mare parte tratează probleme pur româneşti".Adresa: Verband der Rumänen in Süddeutschland - 8 München 33 - Postschliessfach 903 - Germania.-

DORURI ŞI NECAZURI

N.-Canada: Vă dorim,sănătate,pace şi curaj.Cristos a înviat!

U.-Statele Unite: Odată cu micul meu obol pentru Vatra.. Cristos a înviat!

J.-Austria: Cu drag te-am aşteptat de Paştele românesc.Pe lângă tradiţionalul miel,şi ouă roşii,soaţa mea a pus şi de mămăligă: cam nu prea ai venit...

T.-Anglia: Mulţumesc pentru ospitalitatea dată articolului,o necesitate regretabilă pentru cei vizaţi în el.Pe curând un mandat cu modesta mea contribuţie.

R.-România: De costum naţional am să/mă interesez.O catrinţă ca la noi,cu fir şi mărgele,ar costa peste 1000 lei,adică mai mult decât salariul meu pe o lună. Partea proastă e că nu se găsesc deloc mărgele,ornamentul de seamă al acestor costume.Pe urmă,expedierea unui costum necesită aprobarea direcţiei generale a vămilor Bucureşti.Cu plăcile de patefon,problema e mai simplă.Se pot expedia plăci până la valoarea de 300 lei.O placă costă între 30-50 lei.Dar şi aicea,nu sunt cântecele de care pomeneşti tu,care au fost atunci pe vremea noastră.Cântecele patriotice ca "Pe-al nostru steag","Eroi au fost,eroi sunt încă","Trei culori cunosc pe lume","Hora Unirii",le-am auzit cântate la un program televizat,de la Bucureşti,cu ocazia zilei de 24 Ianuarie(ziua Unirii Principatelor) din anul acesta.Până acuma,timp de peste 20 de ani nu s'au cântat aceste cântece.Să sperăm că vor fi imprimate.

Săptămâna trecută am fost la Bucureşti la sora mea,unde locueşte şi mama; am dormit la un prieten,căci acolo n'am avut pur şi simplu loc.Au o magherniţă de locuinţă,dar se află în centru.Speră să se demoleze,ca să primească altceva...

În privinţa plecării de aici,lucrurile nu s'au schimbat cu nimic faţă de ce era înainte.Dar sper şi eu ca mortu colacul.Adică fac haz de necaz.Ferice de voi, că umblaţi unde vreţi.Impresia că aici s'a schimbat ceva,e pură fantezie.

D.-Australia: Că ăl cu părul e om de nimic,mâncat de orgoliu şi gelozie,e clar; ăl cu nuca,la fel(în engleză,to be a nut înseamnă a fi nebun la cap); pe negustorul dela München nu-l mai numesc,fiindcă e prost,din prostie face tot ce face; dar că VATRA le-a răspuns în ton,chiar dacă merită,coborându-se până la ei,asta nu mi-a plăcut.E bine c'a început să-i ignoreze.Legionarul nu-i presupus fără greşală,iar creştinul ar trebui să mai şi ierte,că nici noi nu suntem mai sfinţi.Unii am făcut târg negru(dar vezi că mulţi din cei sfinţi se bucurau să capete ceva din profitul lor),alţii am făcut cu ochiul la femei,etc,atâta vreme însă cât n'am furat şi omorît,precis că n'am fost mai răi decât profeţii de mai sus.Ar fi bine să ne punem toţi cenuşe pe cap,s'ar restabili aşa balanţa demnităţii de om...

I.-Canada: Am stat în Londra 10 ani,m'am căsătorit cu fiica unui profesor englez,cu copiii vorbeam numai englezeşte - ceeace mă sufoca,aşa că într'o bună zi n'am mai putut şi am venit aici.. Vă trimit o listă de noi abonaţi; pe curând,o contribuţie de susţinere a tribunei noastre naţionale.

R.-Canada: Am primit VATRA şi îţi trimit la repezeală 20 de dolari.M'am uşurat şi mă bucur că am scăpat ieftin: văzând cât pătimeşti din cauza denunţurilor "camarazilor",făcusem planul să angajăm un advocat internaţional din Paris,să vină să te scoată dela "zuhaus".De tine,ca de tine,dar îmi părea rău de Vatra(ştiu că apreciezi sinceritatea..).Faci,undeva,o greşală capitală: de ce îl întrebi pe Papanace ce-ar fi făcut Căpitanul în situaţia lui? De continui a-l pune pe acelaş plan,are dreptate să spună că îl "adulezi".. Păcat de dl Mihăilescu că îşi mănâncă zilele la Freiburg; dacă se ducea prin America de Sud,pe unde se fac câteva revoluţii pe lună,ajungea ceva în viaţă...

T.-Franţa: Nu ştiu la care preot se referă o aluzie din Vatra(n° 104); dacă e vorba de Domitriu,gramata sa de sfinţire arată că "Printre cei cari au răspuns, fost-a cel dintâi,Prea Cucernicul Mircea Domitriu,pre numele lui,dintru început, de botez şi de familie,Boris Strejenuc".Nu ştiu de unde şi-a procurat "L'appel de la Roumanie",pe care l-a fotocopiat în peste 50 de exmplare şi l-a răspândit în toată pribegia.Aşa,am avut ocazia să cunosc şi părerea dlui Vişoianu,care îi răspunde astfel: "Ne pare rău că,deşi poezia este frumoasă şi,mai ales,foarte mişcătoare,nu o putem publica în ziarul "România",fiind în franţuzeşte.. Am fi bucuroşi să avem oarecari informaţiuni asupra autorului",etc. Uitase să scrie că "La Nation Roumaine" e tot a lor.. După a mea cunoştinţă,Domitriu dă 60% din salariu pentru refugiaţi şi lupta de eliberare.. O mare parte din familia sa a fost căsăpită de ruso-comunişti pentru ideia naţională.Lucrul cel gingaş e chestia cu amestecurile în Germania,şi bine ar fi de s'ar găsi o soluţie demnă.

A dat şi peste mine o belea,că,probabil "de atâta cultură",mi s'a îmbolnăvit şi mie nevasta.Microbul vine,poate,din Freiburg.. Amicul X,simţind că bibliotecile "rapportent",îşi pregăteşte focarul de "viitoare circulări patriotice"; dacă

i-o merge,apoi mă las şi eu de hârleţ şi m'apuc de treaba asta...

B.-Statele Unite: Sfidând alte nevoi,trimit costul abonamentului,cu satisfacţia achitării de frumoasa obligaţie ce o am faţă de o publicaţie obiectivă şi temerară.Am savurat,din n° 105,editorialul "Despre Transnistria"; de unde aţi găsit aceste comori ale trecutului românesc în părţile ruseşti? Mi-aduc aminte că pe timpul retragerii unităţii mele din capul de pod Cuban,pela Eupatoria,un român care-şi zicea "moldovan" şi care avea aspectul şi conduita unui veritabil "dac", a urmat coloanele noastre până la Kerci,în speranţa de a se salva...

Noutăţi româneşti de prin regiunea Chicago,nu prea există.Colonia de odinioară se pierde în masa vechilor emigranţi,cu justificarea că trebuie să se adapteze la mediu.Ar fi o raţiune,dacă renunţă la calitatea de exilaţi.

Presa de nuanţă iudaică a scârbit lectorul cu atâta propagandă.Agenţiile de TV îl afişau pe Dayan ca pe un Cezar modern,oratoria israelită dela ONU concurează pe cea siriană,ziarele proclamă "Israelul prima putere în Asia Mică",etc.Când se prevalează de "drepturi istorice",Israelul ignorează voit că un stat trebue să trăiască permanenţa proprietăţii,că pământul patriei trebuie îngrăşat cu corpurile celor sacrificaţi pentru conservarea şi continuarea naţiei; altfel,rătăcitori de 2000 de ani prin lume,evreii au desvoltat bine cunoscutele însuşiri,iar azi, cu toată ploaia de dolari şi mărci,sioniştii n'au putut duce în Palestina nici un sfert din numărul total al evreilor!

C.-Germania: Articolul despre Transnistria m'a bucurat mult.Ar fi bine dac'ai scrie şi despre Românii din Bulgaria,Jugoslavia,Ungaria.Cel mai rău le merge celor din Ungaria - de altfel caşi Nemţilor de acolo.Nişte Nemţi din Ungaria mi-au spus cu lacrimi în ochi că nici între ei nu-şi pot vorbi limba.Pentru copiii lor există numai şcoli ungureşti! Altceva: în ziarul "Mühldorfer Nachrichten" din 18 Aprilie,dl Nachum Goldmann,preşedintele congresului mondial evreesc,a declarat că evreii se bucură de absolută libertate juridică,culturală şi religioasă în Jugoslavia,România,Ungaria şi Cehoslovacia.Suntem foarte bucuroşi că cel puţin Evreii se bucură în aceste ţări de libertăţi absolute.Am fi însă foarte fericiţi dacă şi Jugoslavii,Românii,Ungurii şi Cehoslovacii s'ar bucura de minime libertăţi.

F.-Statele Unite: Vinerea trecută am primit VATRA.. mi s'a urcat părul în cap când am văzut cum se comportă acel aşa zis "profesor".Mi-am adus aminte de cele trăite prin Noua Zelandă,unde asemenea tipi tot timpul pârau pela poliţie..

B.-Suedia: Din ţările"satelizate"au început să apară pe piaţă anumite produse. Zece tone de brânză,zarzavat şi salam împuţit,venite din Ungaria,au fost respinse - să le mănânce Kadar cu tovarăşii lui.Acum vreo 2 ani au sosit din B.S.R. două vagoane cu iepuri vânaţi sub mare pază,de fiecare duzină câte un miliţian îmbrăcat civil şi înarmat până'n dinţi.Negustorul,gentil şi complezant,a plătit marfa la preţul convenit,iar agerilor însoţitori le-a arătat uşa - din porcilor,măgarilor, nu i-a mai scos şi i-a aerisit cu toroipanul,pentrucă pe drum îndopaseră iepurii cu gloanţe,ca să atârne mai greu.. De-atunci a mai sosit un mic transport de conserve: gogoşi de tufă la borcan şi banane umplute cu dovleac..

V.-Germania: La mulţi ani ziua onomastică! Cea mai mare dorinţă a noastră este ca la anul să fiţi de această zi în ţară,dar ar fi să se întoarcă roata politică cu 180 de grade,şi nu sunt deloc semne în această privinţă.Vă mulţumesc pentru trimiterea regulată a Vetrei şi vă trimit un mic obol.Am căutat să mai abonez şi pe alţii,dar e greu să scoţi un ban dela compatrioţi...

G.-Statele Unite: Cu nespusă nerăbdare am aşteptat să-mi sosească Vatra,dar n'am avut parte s'o primesc: mi-a sosit plicul gol şi rupt,s'a desfăcut şi s'a tot dus şi dus.Vă rog fierbinte,trimiteţi ultimul număr cu avionul,voi plăti costul; peste o săptămână voi trimite plata abonamentului.

M.-Canada: Noi trimitem rudelor din ţară ziarele "Solia" şi "America",dar după veştile aduse de turiştii ce pleacă pe acolo,ele nu ajung la destinaţie.Aşa dar, tot nu s'a schimbat nimic acolo.O scrisoare,trimisă cu avionul şi recomandat,a fost primită acolo după trei luni de zile!

Caşi voi acolo,şi noi aici,pe vremuri,ne-am hârjonit,ajungând la cuţite.Unii camarazi au intervenit contra mea pe unde au putut,am fost denunţat că am ucis sute de jidani,ba chiar c'aş fi agent comunist! Pe toţi i-am iertat,le-am întins mâna - şi văd că,uniţi,facem mai mult.Uită şi tu şi iartă,şi mergeţi înainte,cum ne-a învăţat Căpitanul.Dacă denunţurile ţi-au adus şi pagube băneşti,scrie-mi,şi noi de aici te vom ajuta.Îţi alăturez un articol cu privire la cântăreaţa română ce-a luat aici premiul I,şi declaraţia dlui Ştefan Ciotlos cu privire la războiul din Vietnam.Toată presa de pe aici susţine cu mare propagandă Israelul eroic: evreii au câştigat războiul "blitz"contra a 6 state arabe,susţinute şi de Rusia!

Cu frăţeşti mulţumiri confirm primirea ultimelor numere din VATRA. Pentru susţinerea ei, îţi alăturez, deocamdată, 10 dolari. Odată cu ştirile din diasporă, aduse de vajnica noastră tribună naţională, am primit dureroasa veste a morţii valorosului nostru camarad Ghiţă Racoveanu. Dumnezeu să-l primească în Legiunea Căpitanului! Veşti bune, n'avem nici pe aici. La spitalul din Toronto, zace paralizat învăţătorul bucovinean Ilarion Mintici, luptător din cele două războaie mondiale, care a făcut multor desţăraţi viza de imigrare în Canada; soţia i-a fost deportată în Siberia, băiatul cel mare ucis de comunişti, iar fiul cel mai mic, Ioan, inginer, e căsătorit în Toronto cu fiica unui preot din Macedonia şi au 3 copii, doi băeţi şi o fetiţă, ca nişte flori, şi toţi trei au învăţat româneşte, cu bunicul lor.. La Mxxxx Montreal, în spital, se găseşte greu bolnav iubitul nostru camarad Ramigani. La New York a murit poetul din Macedonia, Perdichi, iar în Europa alţi luptători s'au stins în toiul luptei (în timp ce-ţi scriu, fiul meu, care te-a văzut în mai multe fotografii la George Ionescu, în Los Angeles, îţi cântă la pian "Sfântă tinereţe legionară"..). Rândurile se răresc. Citeşte cu atenţie "Solia" şi "America", cu necroloagele pionerilor noştri din America, cari rând pe rând ne părăsesc, după ce au zidit biserici şi falnice case naţionale. Bine ar fi să strângem rândurile:

Vrem ca exilaţii noştri
Să se strângă - şi să fie,
Între toţi Românii noştri,
Dragoste şi armonie.
Ajutând unul pe altul,
Să săltăm în Noua Lume -
Şi "român" să'nsemne numai
O mândrie, un renume!

Timpul sboară, noi ne ducem -
Dar copiii şi nepoţii
În frumoasa noastră limbă
Să ne laude cu toţii.
Şi să spună cu mândrie
La străini - copii, bătrâni,
De frumoasa Românie
Şi strămoşii lor Români!

&& La 4 Iunie au avut loc, în Albania, "alegeri" pentru 30.000 membri ai "sfaturilor populare" şi 3.300 judecători şi substituţi. "Frontul democrat -adică comunist, scriu ziarele din Tirana- a repurtat o victorie strălucită": în adevăr, după comunicatul oficial, doar un singur albanez nu s'a prezentat la vot - şi numai patru au votat contra... ("La Résistance Albanaise")

&& În cimitirul câinilor din Asnières sunt circa 45.000 "morminte". Pe lângă câini, mai sunt îngropaţi acolo lei de circ, pisici, un cal, o vrabie, un cocoş, o gazelă, un şoarece alb.. Epitafuri: "Avea o inimă mai mare ca un suflet"; "Nu te aveam decât pe tine"; "Adio, mică Miquette, bot afectuos"; etc. Pe mormântul unui câine, inscripţia dictată de prinţesa Elisabeta a României: "Credincios tovarăş al orelor tragice, amic preţios de exil".

&& Robert Lacour-Gayet arată, în cele 600 de pagini din a sa "Histoire du Canada" (ed. Fayard), curajul şi vrednicia Francezilor stabiliţi acolo. Când, în 1763, au fost abandonaţi de "ţara-mumă", erau 60.000. Cu toate vicisitudinile prin care au trecut, ei formează azi o treime din totalul populaţiei: 6.600.000 din 20 milioane locuitori. Cei mai mulţi, adică 5.600.000, se află în Québec, iar restul de un milion e răspândit în toată Canada, dar mai ales în New Brunswick (fost Acadie), unde se găseşte în proporţie de 40%. Tot de acì aflăm importanţa capitalului din Statele Unite investit în Canada, americanii fiind acì stăpâni pe 95% din industria automobilului, 89% din cauciucul sintetic, 70% din echipamentul electric, 52% din mine, 60% din industria chimică, 45% din hârtie, etc.

&& Producţia naţională brută a Statelor Unite s'a ridicat, în 1965, la 3.380 miliarde de franci francezi; a Europei apusene, la 2.250 miliarde; a Europei răsăritene, la 1.875 miliarde. Producţia naţională a Statelor Unite a crescut, dela 1929 la 1965, cu 30%.

&& În perioada 1955-1964, producţia naţională brută a crescut cel mai mult în următoarele ţări (le înşirăm în ordine): Japonia (cu peste 10.4% pe an), Germania liberă, Italia, Suedia, Belgia, Danemarca, Anglia şi Statele Unite.

&& Cu cele 1974 avioane şi 76 elicoptere private, Germania e a treia ţară din lume în ce priveşte aviaţia uşoară, după Statele Unite şi Franţa. Media înmatriculărilor lunare e de 20 de aparate noi. Circa 300 de societăţi posedă propriul avion de afaceri. Printre piloţii nemţi, 250 femei. ("Handelsblatt", 3 Aprilie 1967)

&& Un restaurator din Saal (Regensburg), Ludwig Hofmeyer, 25 ani, va face un pelerinaj la Roma.. mergând pe mâini. Speră să parcurgă cei peste 1000 km în 3 luni.

&& Într'un studiu publicat în "Comparative Literature Studies",Londra,1966, şi apărut în broşură(30 pagini),dl prof.Grigore Nandriş se ocupă de Vlad Ţepeş (Dracula): The Theme of His Legend in the Western and in the Eastern Literatures of Europe - dela origina numelui la ecoul pe care faptele sale -adesea sângeroase, dar justificate prin spiritul de dreptate dela baza lor şi explicate prin "spiritul vremii"(căci alte capete încoronate contemporane procedau exact la fel)- l-au avut în literatură,mai ales germană şi rusă - unde au apărut,adesea desfigurate,sau rău interpretate,în mai multe "ediţii"(ecou vor fi avut,asprele reprimări ale lui Ţepeş,şi în literatura turcă).Impresionant e chipul voevodului,reprodus după un "incunabulum" german,aflat azi într'un muzeu din Budapesta.

&& Din fecunda activitate a dlui Enver Esenkova,notăm ultima lucrare ce ne-a căzut în mâini: traducerea,în limba turcă,a romanului lui C.Virgil Gheorghiu: Sacrificaţii Dunării(Tuna Kurbanlari,Istanbul,1967).-

&& Biserica Română Unită din America şi-a ţinut congresul anual la East Chicago,1-2 Iulie.Noul comitet are în frunte pe părintele Ilie Crihălmean.-

&& La Aberna,în Danemarca,s'a reunit,la 20-22 Mai,al 17-lea congres al Uniunii Federaliste a Comunităţilor Etnice Europene.Delegaţia albaneză s'a plâns de suferinţele minorităţii respective din Jugoslavia; suferinţele Românilor din aceeaşi ţară,caşi din ţările învecinate,n'au fost,nici acum,de nimeni prezentate.

&& "Realizările mărețe ale patriei noastre -spune Ceauşescu- demonstrează superioritatea orânduirii socialiste asupra celei capitaliste".Şi-atunci,de ce-o fi cerşind,la "capitalişti",tot felul de scule,uneori chiar şi pâine?...

&& Vineri 30 Iunie,a avut loc la Freiburg un matsch de fotbal între profesorii Universităţii şi administraţia "Landului",în cap cu un ministru.Scopul: filantropic.A învins Universitatea,cu 3 "goluri",dintre care unul marcat de rector, altul de compatriotul nostru,prof.Mihail Prodan.-

&& Laleaua e cunoscută în Europa numai din vremile lui Rareş: ambasadorul lui Ferdinand I al Austriei pe lângă Soliman cel Mare aducea,în 1555,dar pentru prieteni,câţiva bulbi de lalea.În curând ea ajunge vestită,în Olanda şi Flandra se fac plantaţii,varietăţi,apare în picturile celebre,e nelipsită din toaleta femeilor bogate,- ba e chiar cotată la bursă,concurând aurul: un fir din varietatea Semper Augustus,în 1609: 13.000 florini; în 1634: 5.500 guldeni.Într'o listă de preţuri din 1634-1647,se poate citi: "Pentru un bulb de lalea,varietatea Viceroy, se pot obţine următoarele bunuri: 4 tone de grâu; 8 de secară; 4 boi graşi; 8 porci graşi; 12 oi; 2 poloboace de vin; 4 butoaie de bere; 2 butoaie de unt; 1000 kg brânză; 1 pat cu accesorii; 1 rând complet de haine; 1 cupă de argint".Unul din romanele lui AL.Dumas-tatăl este "Laleaua neagră",iar eroul popular Fanfan îşi va atrage porecla "La Tulippe".Botanistul Curţii din Viena,Ch.de l'Ecluse,o descrie,la 1601,în cartea sa "Rariorum Plantarum Historia",printre plantele rare. În 4 veacuri,laleaua a ajuns la peste 1.500 varietăţi.Botanica o atribuie familiei de "liliaceae",numind-o "tulipa gesneriana",iar pe cea pestriţă: "fritillaria tenella".Abia în 1928 a desvăluit ştiinţa "secretul" frumuseţii sale: superbele petale pigmentate,dungate,deosebit colorate,sunt datorite unui.. virus: iată o viroză cu consecinţe estetice! (Catinca Muscan,în "Magazin",17 Sept.1966)

&& Ceasul lui Petru cel Mare,confecţionat la sfârşitul sec.XVII de meşterul bavarez Johannes Benner,în Augsburg,a fost acum reparat.Are o singură limbă,indicând doar orele,iar la vremea prânzului emite o melodie veselă.

&& După "Die Welt",cel mai înalt om din lume e un rus,Machmow: 2,80 metri! M.Kramer din Amsterdam are 2,42 - o olandeză 2,32.Cel mai înalt neamţ e proprietarul unui bar din Erlangen "Zum langen Bimbo": 2,38 metri.Fostul rege Ibn Saud: 2,12 metri. De Gaulle şi cancelarul Kiesinger: câte 1,93 metri.-

&& Cei mai mari consumatori de brânză sunt francezii: 9.97 kg de căciulă,pe an; vin apoi elveţienii(8.80),danezii(8.66),norvegienii(8.62).Franţa,deşi prima producătoare din lume,şi cu multe varietăţi(circa 400),importă totuşi brânză.

&& Experţi turistici americani au calculat că o vacanţă de 3 luni,într'o staţie... interplanetară,ar costa 1 milion de dolari...

&& Aflând,din "Ţara şi Exilul",că "Maica Domnului a apărut în Spania",prima impresie a fost că s'a arătat chiar.. lui Sima - dar apoi s'a desminţit...

S E M N A L Ă R I

* SEVER POP, Recueil posthume de linguistique et dialectologie, Louvain, 1966.- E o operă masivă de aproape 700 de pagini, care apare ca al IV-lea volum din seria de "Acta Philologica" ale Societății Academice Române; și cuprinde aproape cincizeci de articole, studii, conferințe și comunicări la congrese ale regretatului savant, pe care moartea l-a surprins în plină și rodnică activitate științifică și organizativă. După o mișcătoare prefață a văduvei, doamna Alexandra Sever Pop, care amintește viața laborioasă, de sacrificii, până în ajunul morții, a soțului, dl prof. Hans Rheinfelder trasează un scurt profil al învățatului ardelean, al cărui "curriculum", imediat următor, e impresionant. Excelentă ideia de a pune în fruntea seriei de studii un extras din Enciclopedia Sovietică, ediția din 1955, în care Sever Pop e denunțat ca "reacționar extremist", discipol al "ideologiei imperialismului și catolicismului". Întreg volumul, care va circula în lumea savanților și va fi carte de consultație în biblioteci, nu poate decât să desmintă și să ridiculizeze o critică de acest fel, care, în orice caz, nu are nimic deaface cu știința.

* MUGUR VALAHU, Angola clé de l'Afrique, Paris, 1966.- Nu se poate spune că surprizele lipsesc în acest exil al nostru, devenit oarecum rutinier. Credeam că suntem la curent cu mai tot ce scriu pribegii români, când am dat, pe neașteptate, nu peste unul, ci peste trei volume ale unui compatriot, care a devenit un expert în complicatele treburi africane. În afară de cartea sus citată, avem în fața ochilor: Ci-gît le Katanga, în franțuzește, și The Katanga Circus, în englezește, ambele apărute în 1964. De autor aflăm, dintr'o notă, că a fost rănit și decorat pe frontul rusesc, că a colaborat și colaborează la ziare și posturi de radio franceze, engleze și americane, și că din 1961 e cetățean al Statelor Unite. "Ci-gît le Katanga" e dedicat părinților, morți ostateci în țara definită astfel: "cet îlot latin empesté par les hordes moscoutaires depuis bientôt vingt ans". Cele trei volume descriu racilele de astăzi ale continentului negru, pentru a condamna pripeala și sminteala decolonizării, fără pregătire și fără măsuri de siguranță, a Africei.

* MIHAIL STURDZA, România și sfârșitul Europei, Rio de Janeiro-Madrid, 1966.- Cu subtitlul "Amintiri din țara pierdută", acest volum, impunător ca dimensiuni, publicat de editura "Daciá", nu e nici prima, și nu va fi, probabil, nici ultima interpretare în cheie simistă a evenimentelor românești din ajunul și din anii războiului din urmă. Până la apariția neprevăzută (sau prevăzută tocmai de "forțele anonime și oculte", de care însuși autorul pomenește) a sinistrului "comandant" în viața țării și a Legiunii, faptele sunt descrise destul de obiectiv, se înțelege din punctul nostru de vedere. În special nefasta politică externă a camarilei și a lui Titulescu e documentată, onest și precis, de un om care a cunoscut din interior activitatea diplomației românești. Sunt prețioase, deasemenea, și uneori emoționante, amintirile de familie. Nenorocirea începe când, după moartea Căpitanului, intră haosul în Mișcare, și un aventurier, care avea legături sigure cu Moruzov, agent sovietic în slujba Siguranței românești, profitând de situație și de slăbiciunea celor care aveau dreptul și datoria să reacționeze, pune mâna pe moștenirea Căpitanului și o duce, din năsbâtie în năsbâtie și din terfelire în terfelire, până la ultimele sminteli, politice și -cum să spunem?- sexuale. De aci înainte, povestirea și judecățile dlui Sturza, care totuși afirmă, cu litere mari, în introducere, că "singur adevărul este mântuitor, că numai pe temelia adevărului se va putea clădi acea împreunare a tot ce este românesc împrejurul năzuințelor nemuritoare ale neamului", ni se par cu totul în afara adevărului. E un păcat, cum e un păcat siluirea prea deasă a limbii românești în această carte, care se citește totuși cu mult interes și care aduce și elemente inedite, necesare pentru o mai precisă înțelegere a procesului prin care România a ajuns unde a ajuns. Exemple de limbă masacrată? La p.184 se vorbește de "Sfânta Bartolomee legionară", a cărei existență n'o bănuiam în calendarul nostru; la p.174, "primejdia de moarte stătea spânzurată deasupra capului fiului meu și a atâtor camarazi ai săi"; și altele asemenea. S'ar putea să fie o idee fixă a noastră, dar ni se întărește zi de zi convingerea că a vorbi și a scrie bine, sau cel puțin corect, românește, e una din condițiile de bază ale românismului în faptă, adică în acțiunea politică.

* FAUST BRĂDESCU, Condudere și Disciplină, Rio de Janeiro, 1966.- Nu-l cunoaștem personal pe autorul acestei cărți, dar știm că e un bun român, care activează rodnic pe tărâm românesc, cum a dovedit-o cu atâtea publicații și inițiative, și cum

o dovedeşte şi cu editura "Dacia",pe care o conduce,cu sacrificii uşor de închipuit,şi în care apare şi acest volum.Cum e vorba de un om apreciat,ne doare sincer persistenţa sa alături de Horia Sima.Tema cărţii este "Problema Conducerii în Mişcarea Legionară"; şi,deşi nu e amintit niciodată,probabil din decenţă,numele lui Sima,concluzia e că nimeni nu poate pune în discuţie "harul" comandantului: "Şeful Mişcării este consfinţit pe viaţă în funcţia-i supremă şi e singurul membru ce se bucură de un atare privilegiu.El nu poate fi înlocuit decât în cazuri precise.Noi întrevedem următoarele: moartea lui; retragerea voluntară definitivă, confirmată în document scris; o boală care-l împiedică să-şi exercite funcţiunea". E drept că dl Brădescu aminteşte,rapid,şi "trădarea",dar respinge îndată,cu oroare,ipoteza ca un "caz practic imposibil",deoarece "Şeful suprem legionar este integrat total,definitiv,în destinul legionar; el formează un tot indestructibil cu acest destin".E o teză pe care,cu tot efortul,nu reuşim s'o înţelegem şi,cu atât mai puţin,s'o împărtăşim.Cine "consfinţeşte pe viaţă" pe acest Şef şi cu ce drept; iar,în cazul de faţă,cine l-a consfinţit pe Horia Sima,pe care cu siguranţă nu-l mai urmează marea,enorma majoritate a legionarilor din exil? Ne înspăimântă,apoi,eliminarea greşelilor politice,abaterilor morale,ambiţiei nemăsurate, calomniei şi minciunii ca sistem de menţinere la şefie,dintre cauzele de părăsire ori de îndepărtare a unei căpetenii.E o concepţie magică,rudimentală,a "liderantei",ca să utilizăm un cuvânt pe care autorul îl foloseşte des,la care credem că au renunţat şi cele mai primitive triburi din insulele australiene.S'ar putea ca formaţia noastră legionară să nu fie îndeajuns de matură pentru a pricepe o astfel de teză vrăjitorească; dar e curios că n'au aprobat-o şi n'o aprobă nici atâţia dintre comandanţii de ieri ai Legiunii,cum dl Brădescu o ştie prea bine. Partea primă a cărţii e o încercare interesantă de a sistematiza,teoretic şi sociologic,problemele conducerii şi disciplinei în orice formă de organizare,mai ales politico-socială.

* Două memorii cu privire la încălcarea drepturilor României la Gurile Dunării,New York,1967.- Dl dr Spiridon G.Focas prezintă într'o broşurică două documente,din 1856 şi din 1942,respectiv ale generalului Gheorghe Magheru şi profesorului Grigore Antipa,cu privire la drepturile româneşti asupra Deltei şi Dunării de Jos.Puţin cunoscute la vremea lor,cele două documente sunt binevenite astăzi când delta Dunării şi gurile ei "se găsesc,încă din 1944,sub controlul exclusiv al politicii ruseşti".

Adrian Popa

&& În Weltwirtschaftliches Archiv(vol.97,caietul 1 din "Zeitschrift des Instituts für Weltwirtschaft an der Universität Kiel,1966),găsim un studiu al dlui prof.dr.Oreste Popescu,întins pe 32 pagini(64-96),despre "Lehrgeschichtliche Anfänge der sozialökonomischen Entwicklungsbestrebungen Lateinamerikas",în care arată,cu cunoscuta-i competenţă,primele eforturi spre o desvoltare social-economică în America latină,dela regii catolici la misiunile iezuite,care au fost expulzate de acolo la sfârşitul sec.18.În urgentele măsuri de omenie,necesitate de sălbatica exploatare a indigenilor chiar îndată după descoperirea Americii,merite speciale au Curtea spaniolă şi clericii Antonio de Montesinos,Bartolomé de Las Casas şi Vasco de Quiroga,plus iezuiţii.

– Pe profesorul Oreste Popescu îl mai găsim,între altele,în Rev.int.Sc.soc. (vol.XVII,1965,n° 4,pag.655-684),unde se ocupă,cu aceeaşi autoritate,de "L'Histoire de la pensée économique et sa division en périodes".

&& Numărul din Dec.1966 al renumitei reviste din München,"Der Europäische Osten",e dedicat aproape în întregime României: pe lângă copertă,cu o splendidă fotografie în culori a mănăstirii din Curtea de Argeş,luată numai acum 2 ani,găsim în ea nu mai puţin de 6 articole ce privesc ţara noastră,alte 23 fotografii din ţară,plus notele dlui Sporea despre legenda mănăstirii Argeşului,despre scrierile lui Petru Dumitriu,etc.Articolele au ca teme "Der rumänische Weg"(Carl Gustaf Ströhm),"Rumäniens Bindungen an Europa"(Bruno Skrehunetz-Hillebrand),"Ansätze zum Kulturaustausch"(Alfred Hönig),"Neue Kontakte mit Rumänien"(Ion Gheorghe), "Eine jahrhunderte Freundschaft"(Popinceanu) şi "Die Leipziger Strasse in Bukarest"(Constantin Sporea).-

- -

Herausgeber und für den Inhalt verantwortlich: Dr.Petre Vălimăreanu -78 Freiburg - Kirchstr.68 - Germania,adresă la care rugăm a ni se trimite corespondenţa; pentru contribuţii: Konto 420.38 - Dresdner Bank - 78 Freiburg,pe acelaş nume; în Italia,pe acelaş nume: Conto Corrente Postale 1/44.336 - Via Alessandria - Roma.-